

Pensioenreglement A
Stichting Pensioenfonds Invista

Geldend per 1 januari 2018

Vastgesteld per 26 februari 2019

Inhoud

1	DEFINITIES EN TOELICHTINGEN	4
2	PENSIOENREGELING EN UITVOERING	7
	2.1 Deelnemerschap	7
	2.2 Informatie.....	8
	2.2.1 Informatieverstrekking algemeen.....	8
	2.2.2 Informatie aan de deelnemer	8
	2.2.3 Informatie aan de gewezen deelnemer	9
	2.2.4 Informatie aan de gewezen partner	10
	2.2.5 Informatie aan de pensioengerechtigde.....	10
	2.2.6 Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat.....	11
	2.2.7 Informatie op verzoek.....	11
	2.2.8 Informatieplicht van de (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde.....	11
3	BEREKENINGSGRONDSLAGEN	12
	3.1 Deelnemersjaren	12
	3.2 Pensioengevend salaris.....	12
	3.3 Franchise	12
	3.4 Pensioengrondslag.....	13
	3.5 Parttimefactor	13
4	SOORTEN PENSIOENEN	13
	4.1 Algemeen	13
	4.2 Ouderdomspensioen.....	14
	4.3 Partnerpensioen	14
	4.4 Wezenpensioen	14
	4.5 Pensioenaanspraken voor aspirant-deelnemers.....	15
5	TOESLAGEN EN KORTINGEN.....	16
	5.1 Toeslagen	16
	5.2 Kortingen.....	17
	5.3 Compenseren gemiste toeslag of korting	17
6	KEUZEMOGELIJKHEDEN	17
	6.1 Algemene bepalingen over keuzemogelijkheden	17

6.2	Verschuiving van de pensioendatum.....	17
6.3	Deeltijdpensionering.....	18
6.4	Uitruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd.....	18
6.5	Omzetten ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen.....	18
6.6	Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen	18
7	ARBEIDSONGESCHIKTHEID.....	19
7.1	Pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid.....	19
8	BIJZONDERE GEBEURTENISSEN EN SITUATIES	20
8.1	Onbetaald verlof.....	20
8.2	Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap.....	20
8.3	Waardeoverdracht.....	20
8.4	Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor partnerpensioen.....	21
8.5	Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor ouderdomspensioen.....	21
8.6	Afkoop van kleine pensioenen	22
8.7	Verval van kleine pensioenen	23
8.8	Waardeoverdracht van kleine pensioenen	23
9	FINANCIËLE BEPALINGEN	24
9.1	Financiering van de pensioenregeling	24
9.2	Deelnemersbijdrage.....	24
9.3	Uitkering van de pensioenen.....	24
10	OVERIGE BEPALINGEN	25
10.1	Fiscale maximering	25
10.2	Vervreemden van pensioenaanspraken en pensioenrechten	25
10.3	Wijzigingsvoorbehoud werkgever	25
10.4	Herverzekering	26
10.5	Onvoorziene gevallen	26
10.6	Overgangsbepalingen	26
10.7	Inwerkingtreding	29
	Bijlage 1: Tabellenboek 2019	30
	Bijlage 2: Kerncijfers	45

1 DEFINITIES EN TOELICHTINGEN

Naast de definities van artikel 1 van de Statuten, die ook gelden voor dit pensioenreglement, wordt verstaan onder:

- 1.1 Pensioenfonds
De Stichting Pensioenfonds Invista.
- 1.2 Statuten
De Statuten van het pensioenfonds.
- 1.3 Bestuur
Het bestuur van het pensioenfonds.
- 1.4 Uitvoeringsovereenkomst
De overeenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds over de uitvoering van een of meer pensioenregelingen.
- 1.5 Werkgever
INVISTA (Nederland) B.V. , INVISTA Polyester B.V.
- 1.6 Aangesloten onderneming
De onderneming die als zodanig door het bestuur is aangewezen en samen met de werkgever en overige aangesloten ondernemingen een economische en/of organisatorische eenheid vormt.
- 1.7 Werknemer
Degene die krachtens een arbeidsovereenkomst in dienst is bij werkgever, met uitzondering van een vakantiekraacht of stagiair.
- 1.8 Deelnemer
De werknemer van 21 jaar of ouder die ingevolge dit pensioenreglement pensioenaanspraken jegens het pensioenfonds verwerft.
- 1.9 Aspirant-deelnemer
De werknemer die de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt.
- 1.10 Gewezen deelnemer
De persoon van wie het deelnemerschap aan dit pensioenreglement is beëindigd, anders dan door het bereiken van de pensioendatum of door overlijden, doch die krachtens de bepalingen in dit pensioenreglement premievrije pensioenaanspraken jegens het pensioenfonds behoudt.
- 1.11 Gepensioneerde
De persoon die krachtens de bepalingen van dit pensioenreglement recht heeft op een pensioenuitkering van het pensioenfonds.
- 1.12 Parttimer
De werknemer die minder dan de bij de werkgever geldende normale werktijd werkzaam is.
- 1.13 Partner
 - de echtgeno(o)t(e) van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;
 - de ongehuwde persoon die een wettig geregistreerd partnerschap heeft gesloten met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;

- de ongehuwde, niet wettelijk als partner geregistreerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant in de rechte lijn, met wie de ongehuwde, niet wettelijk als partner geregistreerde, (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voert en die als partner bij het pensioenfonds is aangemeld en als zodanig is aanvaard.
 - a. Indien de (gewezen) deelnemer zijn ongehuwde, niet als partner bij de burgerlijke stand geregistreerde partner, voor partnerpensioen wenst aan te wijzen, dient hij het partnerschap overeenkomstig de door het bestuur vastgestelde procedure aan te melden, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
 - de (gewezen) deelnemer dient een afschrift van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst te overleggen, waaruit ten genoegen van het pensioenfonds de onderhoudsverplichting van de (gewezen) deelnemer jegens zijn partner blijkt;
 - de (gewezen) deelnemer dient ten genoegen van het pensioenfonds, onder meer het overleggen van recente uittreksels uit de Basisadministratie Personen, aan te tonen dat de gezamenlijke huishouding ten minste zes maanden voorafgaand aan de pensioendatum onafgebroken heeft geduurd.

1.14 Gewezen partner

De persoon die als partner als bedoeld in 1.13 aangemerkt is geweest en waarvan de partnerrelatie met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geëindigd als bedoeld in 1.16.

1.15 Gezamenlijke huishouding

Hiervan is sprake als:

- een tussen de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en een ander persoon gesloten samenlevingsovereenkomst notarieel is verleden; én
- deze andere persoon in de samenlevingsovereenkomst als begunstigde van het partnerpensioen is aangewezen onder herroeping van eerdere begunstiging; én
- deze andere persoon en de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde onafgebroken zijn ingeschreven in de Basisadministratie Personen op hetzelfde adres.

1.16 Scheiding

Hieronder wordt verstaan:

- beëindiging van het huwelijk door echtscheiding;
- ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
- beëindiging van het wettig geregistreerd partnerschap;
- beëindiging van de gezamenlijke huishouding.

De scheidingsdatum bij gehuwden en wettig geregistreerden is de inschrijvingsdatum van de scheiding in de registers van de Burgerlijke Stand.

Het einde van de Gezamenlijke huishouding moet binnen 1 jaar na het eindigen ervan door ten minste één van de partners aan het pensioenfonds schriftelijk worden gemeld. Bij de melding moet een kopie van het aangetekende schrijven aan de andere partner of aan de notaris worden overlegd waarmee de Gezamenlijke Huishouding wordt beëindigd. Als datum voor het einde van de Gezamenlijke huishouding wordt aangemerkt de datum van het aangetekende schrijven waarmee de beëindiging een feit is geworden. Indien geen eenduidigheid bestaat over de beëindigingsdatum, wordt als beëindigingsdatum aangehouden de datum waarop volgens de Basisadministratie Personen de inschrijving op hetzelfde adres is geëindigd.

1.17 Kind

- het kind beneden de leeftijd van 18 jaar van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dat tot deze (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat;
- het stief- en pleegkind beneden de leeftijd van 18 jaar van de (gewezen)deelnemer of gepensioneerde. Onder pleegkind wordt verstaan het kind, dat door de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als eigen kind wordt onderhouden, mits dit pleegkind bij het pensioenfonds is aangemeld en als zodanig is aanvaard.

Indien de (gewezen) deelnemer zijn pleegkind voor wezenpensioen wenst aan te melden, dient hij ten genoegen van het pensioenfonds aan te tonen dat het onderhoud van het kind grotendeels te zijnen laste komt.

- de hier genoemde kinderen tussen de leeftijd van 18 en 27 jaar indien zij de voor werkzaamheden beschikbare tijd hoofdzakelijk aan een studie of beroepsopleiding besteden.

1.18 Nabestaande

De (gewezen) partner die of het kind dat na overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde jegens het pensioenfonds recht heeft op een (bijzonder) partnerpensioen respectievelijk recht heeft op een wezenpensioen.

1.19 Pensioen

Ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen in de zin van dit pensioenreglement.

1.20 Pensioenaanspraak

Het recht op een nog niet ingegaan pensioen, uitgezonderd toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening.

1.21 Pensioenrecht

Het recht op een ingegaan pensioen, uitgezonderd toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening.

1.22 Pensioengerechtigde

De persoon die op grond dit pensioenreglement een pensioenuitkering ontvangt van het pensioenfonds.

1.23 Pensioenrichtdatum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt.

1.24 Pensioendatum

De dag waarop het ouderdomspensioen daadwerkelijk ingaat. Indien de gepensioneerde niet kiest voor vervroeging van de ingang van het pensioen, is de pensioendatum gelijk aan de pensioenrichtdatum. Indien de gepensioneerde heeft gekozen voor vervroeging van de ingang van het pensioen, is de pensioendatum de dag waarop het vervroegde pensioen ingaat. De pensioendatum gaat niet eerder in dan op 60 jarige leeftijd.

1.25 Afkoop

Het pensioenfonds heeft de mogelijkheid om kleine pensioenen af te kopen. Het pensioenbedrag bedraagt in dat geval niet meer dan de jaarlijks wijzigend wettelijk bepaalde afkoopgrens. De reeds opgebouwde pensioenaanspraken worden in dat geval omgezet naar een eenmalige uitkering ineens, de afkoopwaarde, aan de pensioengerechtigde.

1.26 Toeslagen

Het pensioenfonds kan jaarlijks besluiten om door middel van toeslagverlening te trachten de pensioenen waardevast dan wel welvaartsvast te houden.

1.27 WIA

De Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. De WIA is de opvolger van de WAO.

1.28 WIA-grenssalaris

De salariegrens tot waar de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) uitkeringen verstrekt.

1.29 AOW

De Algemene Ouderdomswet.

- 1.30 UWV
Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen.
- 1.31 Arbeidsongeschiktheid
Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WAO/WIA, voor zover ontstaan tijdens het dienstverband bij de Werkgever. De mate van arbeidsongeschiktheid c.q. het arbeidsongeschiktheidspercentage wordt vastgesteld door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, dan wel afgeleid van de door dit uitvoeringsorgaan vastgestelde mate van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en/of resterende restverdien capaciteit.
- 1.32 Vorige pensioenregeling
De pensioenregeling A die gold tot en met 31 december 2017.
- 1.33 Wet VPS
Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
- 1.34 Verevening
Verdeling van het tijdens de huwelijkse periode opgebouwde ouderdomspensioen tussen beide partners.
- 1.35 Beleidsdekkingsgraad
De gemiddelde dekkingsgraad van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststellen.

2 PENSIOENREGELING EN UITVOERING

2.1 Deelnemerschap

1. Deelnemer in deze pensioenregeling is de werknemer:
 - Die werkzaam is bij INVISTA (Nederland) B.V. die reeds deelnemer was in de tot 1 januari 2018 geldende pensioenregeling A¹ en die zowel op 31 december 2017 als op 1 januari 2018 in dienst was bij INVISTA (Nederland) B.V.;
 - Die op of na 1 januari 2018 in dienst zijn getreden bij INVISTA (Nederland) B.V.;
 - Die werkzaam is bij INVISTA Polyester B.V. en die vanaf 1 januari 2016 reeds deelnemer was in de tot 1 januari 2018 geldende pensioenregeling A².
2. Het deelnemerschap vangt aan op de eerste dag van de maand van indiensttreding bij de werkgever. Indien de werknemer bij indiensttreding jonger is dan 21 jaar, vangt het deelnemerschap aan op de eerste dag van de maand waarin de werknemer de leeftijd van 21 jaar bereikt.
3. Het deelnemerschap eindigt:
 - a. bij overlijden van de deelnemer;
 - b. bij het bereiken van de pensioendatum;
 - c. bij uitdiensttreding voordat het pensioen in gaat.

¹ Deelnemers in de pensioenregeling A geldend tot 1 januari 2018, zijn de werknemers die:

- Werkzaam zijn bij de voormalige INVISTA (Nederland) B.V. vestigingen Dordrecht en Rozenburg en de INVISTA (Nederland) B.V. vestiging Kerkrade, die reeds deelnemer waren in de tot 31 januari 2005 geldende pensioenregeling en die zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren bij INVISTA (Nederland) B.V.;
- Op of na 1 januari 2006 in dienst zijn getreden bij de INVISTA (Nederland) B.V. vestiging Kerkrade.

² Deelnemers in de pensioenregeling A geldend tot 1 januari 2018, zijn de werknemers die:

- zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren bij INVISTA Polyester B.V. en die vanaf 1 januari 2016 pensioenaanspraken hebben verworven krachtens deze pensioenregeling.

4. Voor de deelnemer die geen werkzaamheden meer verricht wordt het deelnemerschap in bepaalde situaties voortgezet. Deze situaties zijn:
 - a. Arbeidsongeschiktheid (zie artikel 7.1).
5. Aspirant-deelnemer is de werknemer die jonger is dan 21 jaar.
6. Het aspirant-deelnemerschap eindigt:
 - a. bij aanvang deelnemerschap;
 - b. door overlijden van de aspirant-deelnemer;
 - c. bij uitdiensttreding voordat het deelnemerschap in gaat;
7. Voor de toepassing van de bepalingen omtrent aanvang van het deelnemerschap en beëindiging van de arbeidsovereenkomst worden dienstverbanden bij de werkgever en de aaneengesloten ondernemingen, die elkaar direct opvolgen, als één onafgebroken dienstverband beschouwd.

2.2 Informatie

2.2.1 Informatieverstrekking algemeen

1. Het Pensioenfonds heeft een website waarop informatie te vinden is over de pensioenregeling en de financiële situatie van het Pensioenfonds. Verder heeft het Pensioenfonds op de website de wettelijk verplichte documenten voor deelnemers beschikbaar gesteld.
2. De informatie van het pensioenfonds is correct, duidelijk en evenwichtig en wordt tijdig verstrekt of beschikbaar gesteld.
3. Het pensioenfonds verstrekt de informatie elektronisch of schriftelijk.
4. Indien het pensioenfonds voornemens is de informatie elektronisch te verstrekken, wordt de (gewezen) deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde hierover schriftelijk geïnformeerd.
5. Een (gewezen) deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde die bezwaar maakt tegen elektronische verstrekking ontvangt de informatie schriftelijk.
6. Bij het verstrekken van de schriftelijke informatie kan het fonds zich houden aan het laatst hem bekende adres. Blijkt dit adres onjuist te zijn, dan doet het fonds navraag bij de Basisadministratie Personen in de laatst bekende woonplaats. De hiermee gepaard gaande kosten kan het fonds in rekening brengen bij de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of gewezen partner. Deze kosten kunnen niet direct in mindering worden gebracht op de uitkering.
7. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of gewezen partner heeft ingestemd met elektronische verstrekking van informatie en het bij het fonds bekende adres voor deze elektronische verstrekking blijkt onjuist, verstrekt het fonds de informatie schriftelijk.
8. Het pensioenfonds heeft een klachten- en geschillenregeling. Eventuele klachten kunnen worden toegezonden aan het pensioenfonds.

2.2.2 Informatie aan de deelnemer

1. De werkgever zorgt ervoor dat het pensioenfonds wordt geïnformeerd over het sluiten van de pensioenovereenkomst en de start van verwerving van pensioen. Het pensioenfonds informeert de deelnemer bij het begin van het deelnemerschap over de inhoud van de pensioenregeling en overige zaken die voor de deelnemer van belang zijn. Van de nadien in de pensioenregeling doorgevoerde wijzigingen wordt de deelnemer ook geïnformeerd.

2. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken en de fiscale waardeangroei, alsmede informatie over toeslagverlening, vermindering van pensioenaanspraken, de werkgeverspremie en werknemerspremie, het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt en over de dekkingsgraad naar Nederlandse maatstaf.
3. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na de wijziging in de pensioenregeling over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het pensioenfonds.
4. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken, alsmede informatie over toeslagverlening, vermindering van pensioenaanspraken en beëindiging van de deelneming. Indien van toepassing informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds.
5. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer ten minste drie maanden vóór de pensioendatum een opgave van de hoogte van de pensioenaanspraken en informatie over de toeslagverlening.
6. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij de in lid 5 vermelde opgave informatie over het keuzerecht uitruil partnerpensioen in hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen, het keuzerecht uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen, alsmede informatie over de toeslagverlening. Bij de opgave wordt een formulier gevoegd waarop de deelnemer zijn keuze kan aangeven ten aanzien van:
 - het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen ten einde zijn ouderdomspensioen te verhogen; of
 - het gedeeltelijk afstand doen van zijn ouderdomspensioen ten einde het partnerpensioen te verhogen.

Indien de deelnemer gebruik maakt van de een van de voornoemde keuzemogelijkheden dient het ingevulde en ondertekende keuzeformulier binnen één maand aan het pensioenfonds te worden teruggestuurd.

Indien wordt gekozen voor het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen, dient het keuzeformulier zowel door de deelnemer als door de partner te worden ondertekend. Indien de deelnemer geen partner heeft die jegens het pensioenfonds rechten kan doen gelden, dient hij dit op het keuzeformulier aan te geven en het formulier te ondertekenen.

Indien de deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid tot vervroeging en/of variëren in de hoogte van de uitkering als bedoeld in artikel 6, verstrekt het pensioenfonds hem ten minste twee maanden voor de pensioendatum een verklaring met een voorlopige opgave van de herrekende pensioenaanspraken. De deelnemer dient de verklaring te ondertekenen en binnen één maand na dagtekening aan het pensioenfonds terug te sturen.

2.2.3 Informatie aan de gewezen deelnemer

1. Het pensioenfonds stelt de gewezen deelnemer jaarlijks op de website een opgave ter beschikking van de opgebouwde pensioenaanspraken, de te bereiken pensioenaanspraken, alsmede informatie over toeslagverlening, vermindering van pensioenaanspraken, de reglementaire pensioenleeftijd, het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt en de dekkingsgraad naar Nederlandse maatstaf. Verder informeert het pensioenfonds de gewezen deelnemer over een voor hem relevante wijziging in het pensioenreglement, over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer tenminste een keer in de vijf jaar de hiervoor bedoelde opgave, informatie en wijzigingen.
2. Indien uitruil van pensioenaanspraken als bedoeld in artikel 6.4 volgens de fiscale wet- en regelgeving mogelijk is, verstrekt het pensioenfonds de gewezen deelnemer bij de in lid 1 bedoelde opgave informatie over het keuzerecht uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen. Bij de opgave wordt een

formulier gevoegd waarop de gewezen deelnemer zijn keuze kan aangeven. Indien de gewezen deelnemer van zijn keuzerecht gebruik maakt dient het door hem ingevulde en ondertekende keuzeformulier binnen één maand na dagtekening van de in lid 1 bedoelde opgave aan het pensioenfonds te worden teruggestuurd. Na ontvangst van het keuzeformulier verstrekt het pensioenfonds de gewezen deelnemer binnen drie maanden een aangepaste opgave van de hoogte van zijn premievrije pensioenaanspraken.

3. Bij het verstrekken van de opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken aan de gewezen deelnemer na beëindiging van het deelnemerschap, wordt de mededeling van de gewezen deelnemer in het kader van vervroegde pensionering als bedoeld in artikel 6.2 mede in acht genomen.
4. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer ten minste drie maanden vóór de pensioendatum een opgave van de hoogte van de pensioenaanspraken en informatie over de toeslagverlening.
5. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer bij de in lid 4 vermelde opgave informatie over het keuzerecht uitruil partnerpensioen in hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen, het keuzerecht uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen, alsmede informatie over de toeslagverlening. Bij de opgave wordt een formulier gevoegd waarop de gewezen deelnemer zijn keuze kan aangeven ten aanzien van:
 - het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen ten einde zijn ouderdomspensioen te verhogen; of
 - het gedeeltelijk afstand doen van zijn ouderdomspensioen ten einde het partnerpensioen te verhogen.

Indien de gewezen deelnemer gebruik maakt van de een van de voornoemde keuzemogelijkheden dient het ingevulde en ondertekende keuzeformulier binnen één maand aan het pensioenfonds te worden teruggestuurd.

Indien wordt gekozen voor het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen, dient het keuzeformulier zowel door de gewezen deelnemer als door de partner te worden ondertekend. Indien de gewezen deelnemer geen partner heeft die jegens het pensioenfonds rechten kan doen gelden, dient hij dit op het keuzeformulier aan te geven en het formulier te ondertekenen.

Indien de gewezen deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid tot vervroeging en/of variëren in de hoogte van de uitkering als bedoeld in artikel 6, verstrekt het pensioenfonds hem ten minste twee maanden voor de pensioendatum een verklaring met een voorlopige opgave van de herrekende pensioenaanspraken. De gewezen deelnemer dient de verklaring te ondertekenen en binnen één maand na dagtekening aan het pensioenfonds terug te sturen.

2.2.4 Informatie aan de gewezen partner

1. Het pensioenfonds verstrekt aan degene die gewezen partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen, alsmede informatie over toeslagverlening en vermindering van aanspraken.
2. Ten minste één keer in de vijf jaar verstrekt het pensioenfonds aan de gewezen partner een opgave van het bijzonder partnerpensioen en informatie over toeslagverlening. Verder informeert het pensioenfonds de gewezen partner binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

2.2.5 Informatie aan de pensioengerechtigde

1. Het pensioenfonds verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt en vervolgens jaarlijks een opgave van zijn pensioenrecht en de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen, alsmede informatie over toeslagverlening, vermindering van aanspraken en rechten, over het land waar het pensioen is ondergebracht en de toezichthouder waar het pensioen onder valt.
2. Na afloop van elk kalenderjaar ontvangt de pensioengerechtigde een jaaropgave met daarin vermeld de hoogte van de in dat boekjaar uitgekeerde bedragen en de hoogte van de wettelijke inhoudingen van dat

boekjaar. Verder informeert het pensioenfonds de pensioengerechtigde binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

2.2.6 Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat

Het pensioenfonds verstrekt (gewezen) deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. De verstrekte informatie is ten minste gelijk aan de informatie die wordt verstrekt aan (gewezen) deelnemers en gepensioneerden die in Nederland blijven.

2.2.7 Informatie op verzoek

1. Het pensioenfonds verstrekt de (aspirant) deelnemer, gewezen deelnemer en de pensioengerechtigde op verzoek:
 - a. een opgave van zijn opgebouwde aanspraken, te bereiken aanspraken of pensioenrecht. Voor zover het ouderdomspensioen betreft, worden deze gegevens weergegeven op basis van een pessimistisch, een verwacht en een optimistisch scenario;
 - b. informatie die specifiek voor hem relevant is; en
 - c. documenten van het Pensioenfonds.
2. Het pensioenfonds verstrekt de informatie bedoeld in artikel 2.2.4 op verzoek aan gewezen partners.
3. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemer op verzoek informatie over de gevolgen van uitruil van partnerpensioen voor hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen, van ouderdomspensioen in partnerpensioen of van andere vormen van uitruil.
4. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde aan wie de informatie elektronisch wordt verstrekt, op verzoek een papieren afschrift van de informatie.
5. Het fonds is bevoegd kosten in rekening te brengen voor het verstrekken van informatie. Dit geldt niet voor het opvragen van het pensioenreglement, informatie over beleggingen en uitruil van aanspraken.

2.2.8 Informatieplicht van de (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde

1. Indien een (gewezen) deelnemer ingevolge artikel 6.2 eerder dan de pensioenrichtdatum met pensioen wenst te gaan, dient hij dit uiterlijk drie maanden vóór de gewenste pensioendatum respectievelijk de pensioenrichtdatum schriftelijk aan het pensioenfonds mede te delen.
2. Indien een (gewezen) deelnemer gebruik wil maken van de mogelijkheid tot variatie in de pensioenuitkering als bedoeld in artikel 6.6, dient hij dit uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum schriftelijk aan het pensioenfonds mede te delen.
3. De (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde zijn verplicht het pensioenfonds in kennis te stellen van voor het pensioenfonds van belang zijnde gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van dit pensioenreglement. Bij de van belang zijnde gegevens moet bijvoorbeeld gedacht worden aan wijzigingen in de burgerlijke staat, de gezinssamenstelling, het adres en de mate van arbeidsongeschiktheid. Bij gebreke daarvan is hij jegens het pensioenfonds aansprakelijk voor eventueel voor het pensioenfonds uit dat verzuim voortvloeiende kosten en zullen eventueel teveel uitgekeerde pensioenbedragen worden verrekend of teruggevorderd.
4. Het pensioenfonds vraagt in beginsel geen medische waarborgen voor het toekennen of verhogen van pensioenaanspraken. Als op grond van de Wet op de medische keuringen medische waarborgen gevraagd mogen worden, kan het pensioenfonds hiertoe overgaan.

3 BEREKENINGSGRONDSLAGEN

3.1 Deelnemersjaren

1. Deelnemersjaren zijn de jaren die liggen tussen de datum waarop het deelnemerschap is aangevangen en die onafgebroken als deelnemer zijn doorgebracht tot uiterlijk de pensioendatum. Dit met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.1 lid 7. Deze jaren worden verhoogd met de extra deelnemersjaren die uit een eventuele inkomende waardeoverdracht worden verkregen.
2. Bij het bepalen van het aantal deelnemersjaren dat voor de pensioenberekening in aanmerking komt, wordt het aantal deelnemersjaren afgerond op jaren en volle maanden. Een gedeelte van de maand van 15 dagen of meer wordt als één maand beschouwd.
3. Het bestuur kan op nader te bepalen voorwaarden en na verkregen toestemming van de werkgever besluiten dat als deelnemersjaren worden meegenomen de perioden waarin de deelnemer in dienstbetrekking stond met een met de aangesloten onderneming verbonden lichaam als bedoeld in artikel 10a lid 4 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, dat niet in Nederland is gevestigd (de buitenlandse werkgever), voor zover de deelnemer bij die buitenlandse werkgever niet heeft deelgenomen aan een pensioenregeling. Indien een dergelijk besluit wordt genomen, zal zulks door het pensioenfonds onder vermelding van de betreffende voorwaarden aan de deelnemer schriftelijk worden medegedeeld. Het bestuur kan bij besluit instemmen met een voortzetting van het deelnemerschap zoals hiervoor bedoeld, mits een dergelijke voortzetting niet in strijd komt met de geldende fiscale wet- en regelgeving of de Pensioenwet en de daarop rustende bepalingen.

3.2 Pensioengevend salaris

1. Voor iedere (aspirant-) deelnemer wordt op de datum van aanvang van het (aspirant-) deelnemerschap en verder jaarlijks per 1 januari het pensioengevend salaris vastgesteld. Dit pensioengevend salaris blijft voor de toepassing van dit pensioenreglement tot de eerst volgende 1 januari van toepassing, tenzij er sprake is van een tussentijdse verlaging van het pensioengevend salaris. In dat geval zal deze tussentijdse verlaging per direct in de pensioenopbouw worden meegenomen.
2. Het pensioengevend salaris wordt in euro's vastgesteld.
3. Het pensioengevend salaris is gelijk aan 13,96 maal het bruto maandsalaris (inclusief een eventuele persoonlijke toeslag) van de (aspirant-) deelnemer en, indien de (aspirant-) deelnemer werkzaam is in ploegendienst, een ploegentoeslag, exclusief de afbouwtoeslag.
4. Het pensioengevend salaris kan worden gemaximeerd, bijvoorbeeld indien wet- en regelgeving hiertoe verplichten. Per 1 januari 2018 bedraagt het maximum pensioengevend salaris voor deze pensioenregeling € 105.075,-. Het bestuur zorgt er voor dat de deelnemers en overige belanghebbenden op toegankelijke wijze kennis kunnen nemen van een (voor het betreffende kalenderjaar) vastgesteld maximum pensioengevend salaris. In bijlage 2 bij dit pensioenreglement is het in enig jaar van toepassing zijnde maximum pensioengevend salaris opgenomen.

3.3 Franchise

De franchise is het bedrag waarover geen ouderdomspensioen wordt opgebouwd. De hoogte van de franchise wordt door het bestuur vastgesteld. Per 1 januari 2018 is deze gelijk aan € 15.727,-. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari herzien. Dit gebeurt door aanpassing op basis van de gemiddelde (CAO-) loonstijging bij alle vestigingen van INVISTA (Nederland) B.V. en afgerond op hele euro's. De franchise in enig jaar bedraagt nooit minder dan het minimumbedrag zoals omschreven in de Wet op de loonbelasting 1964. Het bestuur zorgt er voor dat de (aspirant-) deelnemers en overige belanghebbenden op toegankelijke wijze kennis kunnen nemen van de (voor het betreffende kalenderjaar) vastgestelde franchise. In bijlage 2 bij dit pensioenreglement is de in enig jaar van toepassing zijnde franchise opgenomen.

3.4 Pensioengrondslag

1. De pensioengrondslag is het bedrag waarover pensioen wordt opgebouwd. De hoogte van de pensioengrondslag is het (maximum) pensioengevend salaris verminderd met de franchise. De pensioengrondslag wordt in euro's vastgesteld.
2. De pensioengrondslag wordt voor iedere (aspirant-) deelnemer bij opname in de pensioenregeling vastgesteld. Vervolgens wordt de pensioengrondslag jaarlijks per 1 januari opnieuw vastgesteld. Wijzigingen op andere data worden alleen in aanmerking genomen als het verlagen van de pensioengrondslag betreft.
3. Indien en zolang het jaarsalaris van de deelnemer niet hoger is dan 261 maal het op 1 januari van het betrokken jaar geldende maximum dagloon waarnaar de premie ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) wordt geheven, hierna het WIA -grenssalaris genoemd, worden verhogingen van de pensioengrondslag volledig in aanmerking genomen.
Indien het jaarsalaris van de deelnemer hoger is dan het WIA-grenssalaris of stijgt boven het WIA-grenssalaris, wordt een verhoging van het pensioen in aanmerking genomen voor zover de verhoging van de pensioengrondslag niet meer bedraagt dan 30% van de pensioengrondslag in het voorgaande jaar. Indien het jaarsalaris stijgt boven het WIA -grenssalaris zal echter bij vaststelling van de pensioengrondslag tenminste de salarisstijging tot en met het WIA -grenssalaris in aanmerking worden genomen.

3.5 Parttimefactor

1. De parttimefactor is de verhouding tussen het overeengekomen aantal arbeidsuren van de (aspirant-) deelnemer per week en het gebruikelijke aantal arbeidsuren per week bij de werkgever.
2. Als een (aspirant-) deelnemer parttime werkt, wordt daarmee als volgt rekening gehouden:
 - de pensioengrondslag wordt op full-timebasis vastgesteld;
 - ieder deelnemersjaar waarin parttime is gewerkt wordt voor een evenredig deel in aanmerking genomen. Voor toekomstige deelnemersjaren wordt in dit verband aangenomen dat het laatste parttimepercentage tot de pensioenrichtdatum gelijk blijft.
3. Bij een wijziging van de parttimefactor (waaronder ook begrepen wordt de aanvang of het einde van het parttimewerk) worden de deelnemersjaren opnieuw vastgesteld per de eerste dag van de maand waarin de wijziging van de parttimefactor plaatsvindt.
4. Voor de berekening van partner- en wezenpensioen bij overlijden van een deelnemer wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de in de maand van overlijden van de deelnemer geldende parttimefactor van kracht zou blijven tot de pensioenrichtdatum.
5. De deelnemersbijdrage wordt voor een deelnemer die in deeltijd werkt berekend door de pensioengrondslag te berekenen die zou gelden als de deelnemer een fulltime dienstverband zou hebben bij de werkgever. De deelnemersbijdrage wordt vervolgens vermenigvuldigd met de parttimefactor.

4 SOORTEN PENSIOENEN

4.1 Algemeen

1. Deze pensioenregeling heeft het karakter van een uitkeringsovereenkomst in de zin van de Pensioenwet. Dat betekent dat het pensioen vooraf wordt vastgesteld in concrete pensioenbedragen. Het betreft een middelloonregeling met een voorwaardelijke toeslagregeling.
2. De (gewezen) deelnemer of gepensioneerde heeft met inachtneming van de bepalingen in dit pensioenreglement recht op:
 - Ouderdompensioen (voor zichzelf);

- Partnerpensioen (voor zijn of haar partner);
 - Bijzonder partnerpensioen en/of verevend ouderdompensioen (voor zijn of haar gewezen partner);
 - Wezenpensioen (voor zijn of haar kinderen).
3. De deelnemer heeft met inachtneming van de bepalingen in dit pensioenreglement recht op:
 - Voortzetting van pensioenopbouw bij een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80% of meer conform het bepaalde in artikel 7.1.
 4. De (gewezen) deelnemer heeft met inachtneming van de bepalingen artikel 6 van dit pensioenreglement op de pensioendatum recht op de volgende keuzemogelijkheden:
 - Uitruil van ouderdompensioen en partnerpensioen onderling;
 - Verschuiving van de pensioendatum tussen de 60-jarige en 68-jarige leeftijd;
 - Uitruil van een deel van het ouderdompensioen in een AOW-overbruggingspensioen in geval van verschuiving van de pensioendatum;
 - Deeltijdpensionering in combinatie met verschuiving van de pensioendatum;
 - Variatie in de hoogte van het ouderdompensioen.

4.2 Ouderdompensioen

1. Het ouderdompensioen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de pensioenrichtdatum (68 jaar) bereikt of als voor een eerdere pensioendatum is gekozen, ingevolge artikel 6.2 van dit pensioenreglement, op deze eerdere datum.
2. Het ouderdompensioen wordt uitbetaald tot het einde van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt. Het ouderdompensioen wordt in maandelijkse termijnen betaald.
3. Tijdens het deelnemerschap wordt elk jaar een gedeelte van het ouderdompensioen opgebouwd. Dit jaarlijks op te bouwen pensioen is maximaal gelijk aan het fiscaal toegestane opbouwpercentage. Voor 2018 bedraagt dit opbouwpercentage voor ieder deelnemersjaar 1,875% van de pensioengrondslag. Het in totaal opgebouwde ouderdompensioen is gelijk aan het in de achterliggende deelnemersjaren opgebouwd ouderdompensioen, inclusief verleende toeslagen. Het bestuur zorgt er voor dat de deelnemers en overige belanghebbenden op toegankelijke wijze kennis kunnen nemen van het (voor elk kalenderjaar) vastgestelde opbouwpercentage.

4.3 Partnerpensioen

1. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt.
2. Het wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner overlijdt. Het partnerpensioen wordt in maandelijkse termijnen uitbetaald.
3. Het opgebouwde partnerpensioen bedraagt, behoudens de ingevolge artikel 6.4 mogelijkheid tot uitruil, 70% van het totaal opgebouwde ouderdompensioen van de deelnemer. Indien de deelnemer voor de pensioendatum komt te overlijden, bedraagt het jaarlijkse partnerpensioen 70% van het ouderdompensioen dat de deelnemer op de pensioenrichtdatum zou hebben opgebouwd.
4. Indien ingevolge artikel 8.4 aan een gewezen partner een bijzonder partnerpensioen is toegekend, wordt dit op het volgens lid 1 van dit artikel vastgestelde partnerpensioen in mindering gebracht.
5. Er bestaat geen recht op partnerpensioen als de (gewezen) deelnemer op of na de pensioendatum een partnerrelatie is aangegaan.

4.4 Wezenpensioen

1. Het wezenpensioen gaat voor ieder kind in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt.

2. Het wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin het kind de 18^e verjaardag bereikt.
3. Als het kind studeert of invalide is, loopt de uitkering van het wezenpensioen door tot uiterlijk de eerste dag van de maand waarin het kind de 27^e verjaardag bereikt. Als het kind eerder overlijdt, ophoudt met studeren of niet meer invalide is, loopt de uitkering door tot het einde van de betreffende maand. Het recht op wezenpensioen kan op verzoek van het kind herleven als wederom aan de voorwaarden van lid 4 of lid 5 wordt voldaan.
4. Er is volgens dit pensioenreglement sprake van een studierend kind, indien en voor zolang:
 - het kind is ingeschreven bij een school of instelling die volledig dagonderwijs verzorgt. Aan volledig dagonderwijs wordt gelijk gesteld een bij wet geregelde combinatie van leren en werken die ook een volledige dag beslaat; en
 - het kind de school of instelling geregeld bezoekt.Voor kinderen die in het buitenland woonachtig zijn en studeren, zijn de hiervoor genoemde voorwaarden van overeenkomstige toepassing.
5. Er is volgens dit pensioenreglement sprake van een arbeidsongeschikt kind, indien en voor zolang het kind van overheidswege recht heeft op een uitkering ten gevolge van arbeidsongeschiktheid, langdurige ziekte of handicap.
6. Het wezenpensioen bedraagt bij één kind 20%, bij twee kinderen 35%, en bij drie of meer kinderen 45% van het ouderdompensioen dat de deelnemer op de pensioendatum – bij ongewijzigde voortzetting van het deelnemerschap – zou gaan ontvangen, of het wezenpensioen waarop de gewezen deelnemer bij einde van het deelnemerschap recht heeft behouden.
7. Het wezenpensioen wordt verdubbeld als de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt zonder een partner na te laten of op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de partner overlijdt.
8. Indien meer kinderen recht hebben op wezenpensioen, dan wordt het totale wezenpensioen gelijk verdeeld over alle kinderen.

4.5 Pensioenaanspraken voor aspirant-deelnemers

1. De aspirant-deelnemer is de werknemer die jonger is dan 21 jaar.
2. De aspirant-deelnemer heeft aanspraak op:
 - a. een partnerpensioen als bepaald in artikel 4.3, indien de aspirant-deelnemer een partner heeft;
 - b. een wezenpensioen als bepaald in artikel 4.4, indien de aspirant-deelnemer één kind of meerdere kinderen heeft.
3. Op de aspirant-deelnemers zijn de bepalingen van het pensioenreglement zoveel mogelijk van toepassing. Hierbij gelden de volgende afwijkingen:
 - a. de aspirant-deelnemer is verplicht het pensioenfonds direct te informeren over een huwelijk; een geregistreerd partnerschap of een ongeregistreerd partnerschap;
 - b. de aanwezigheid van één of meer kinderen.
4. Het aspirant-deelnemerschap eindigt:
 - a. als de aspirant-deelnemer deelnemer wordt in de pensioenregeling;
 - b. bij overlijden van de aspirant-deelnemer;
 - c. bij einde van het dienstverband van de aspirant-deelnemer met de werkgever voordat hij deelnemer is geworden in de pensioenregeling.
5. De aspirant-deelnemer draagt niet bij in de kosten van deze regeling.

5 TOESLAGEN EN KORTINGEN

5.1 Toeslagen

1. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Er bestaat geen recht op toeslagverlening en het is ook voor de lange termijn niet zeker of en in hoeverre toeslagverlening zal plaatsvinden. Een besluit van het bestuur om in enig jaar op basis van dit artikel een toeslag te verlenen, vormt geen garantie voor in toekomstige jaren te verlenen toeslagen en houdt geen beperking in van de beleidsvrijheid die het bestuur heeft op grond van dit artikel. Het bestuur baseert het toeslagbesluit op de beleidsdekkingsgraad voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de toeslagverlening plaatsvindt.
2. Het bestuur van het pensioenfonds kan uitsluitend toeslag verlenen als:
 - de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%; en
 - de verleende toeslag naar verwachting ook in de toekomst mogelijk is.
3. Het bestuur behoudt zich het recht voor om de toeslagverlening zoals vastgelegd in dit artikel te wijzigen, in overeenstemming met de statuten en dit pensioenreglement omschreven formele vereisten inzake reglementswijzigingen. Toekomstige wijzigingen in dit artikel zijn verbindend voor alle (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden. Bij een wijziging van deze toeslagregeling zal het pensioenfonds de (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden schriftelijk informeren over deze wijziging.
4. De voorwaardelijke toeslagverlening over de pensioenaanspraken van deelnemers vindt jaarlijks per 1 januari plaats conform de volgende toeslagbepaling:

Op deze pensioenaanspraken wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van de gemiddelde CAO-loonstijging bij INVISTA (Nederland) B.V. over de periode januari-januari van het afgelopen kalenderjaar. Het bestuur van het pensioenfonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is een reserve gevormd.

5. De voorwaardelijke toeslagverlening over de pensioenaanspraken van gewezen deelnemers en de pensioenrechten van gepensioneerden vindt jaarlijks per 1 januari plaats conform de volgende toeslagbepaling:

Op deze pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde afgeleide de consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens over de verstreken oktober-oktober van het afgelopen kalenderjaar. Het bestuur van het pensioenfonds beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

6. De toeslagverlening over de premievrije pensioenaanspraken van arbeidsongeschikten wordt gelijkgesteld aan de in lid 5 beschreven toeslagverlening voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.
7. De toeslagverlening over de pensioenaanspraken van gewezen partners uit hoofde van een bijzonder partnerpensioen wordt gelijkgesteld aan de in lid 5 beschreven toeslagverlening. De toeslagverlening over de pensioenaanspraken van een gewezen partner uit hoofde van een eventueel verevend ouderdomspensioen wordt gelijkgesteld aan de toeslagverlening voor de betreffende deelnemer zolang het deelnemerschap voortduurt. Na beëindiging van het deelnemerschap van de betreffende deelnemer wordt de toeslagverlening van een gewezen partner uit hoofde van een eventueel verevend ouderdomspensioen gelijkgesteld aan de toeslagverlening voor gewezen deelnemers. In geval van conversie wordt de toeslagverlening over de pensioenaanspraken van gewezen partners gelijkgesteld aan de in lid 5 beschreven toeslagverlening.

8. De kosten van deze voorwaardelijke toeslagverlening komen ten laste van het pensioenfonds. Eenmaal toegekende toeslagen worden volledig ingekocht en afgefinancierd.

5.2 Kortingen

Indien ten gevolge van enige omstandigheid het financieel evenwicht in het pensioenfonds zou worden verbroken, zal getracht worden het verbroken financieel evenwicht te herstellen, zonder de reeds verworven en de reeds ingegane aanspraken aan te tasten. Mocht zulks niet mogelijk zijn, dan kan het bestuur van het pensioenfonds besluiten de verworven aanspraken en de ingegane pensioenen te verminderen met inachtneming van het bepaalde in artikel 134 van de Pensioenwet.

5.3 Compenseren gemiste toeslag of korting

Het bestuur van het pensioenfonds kan besluiten om een in het verleden gemiste toeslag of een in het verleden doorgevoerde korting te compenseren met een incidentele toeslagverlening. Het bepaalde in artikel 137, lid 2, sub c van de Pensioenwet dient hierbij in acht te worden genomen.

6 KEUZEMOGELIJKHEDEN

6.1 Algemene bepalingen over keuzemogelijkheden

1. De vaststelling van het pensioen op basis van één of meer van de genoemde keuzemogelijkheden vindt plaats conform door het bestuur vastgestelde rekenregels, welke zijn vastgelegd in bijlage 1 van dit pensioenreglement. Uitgangspunt voor de rekenregels is de collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Het bestuur houdt zich het recht voor deze rekenregels periodiek te herzien.
2. Bij de toepassing van de ruilverhouding is de leeftijd van de (gewezen) deelnemer in jaren en maanden bepalend. Voor tussenliggende leeftijden geldt een rechte lijn interpolatie.
3. Indien sprake is van een conform artikel 8.5 vastgesteld recht op uitbetaling van een te verevenen pensioen ten behoeve van een gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde partner, is
 - a. het eerder ingaan van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer, en
 - b. het variëren in de hoogte van de uitkering van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer als bedoeld in artikel 6.6;van overeenkomstige toepassing op het recht op uitbetaling van een te verevenen pensioen ten behoeve van een gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde partner.
4. De pensioenkeuzes moeten ten minste drie maanden vóór de gewenste pensioendatum schriftelijk via een door het pensioenfonds ter beschikking gesteld formulier bekend te worden gemaakt. Eenmaal gemaakte keuzes kunnen vanaf de pensioendatum niet meer ongedaan worden gemaakt.
5. Indien combinaties van mogelijkheden als bedoeld in de artikelen 6.2, 6.3, 6.4, 6.5 en 6.6 zich voordoen, wordt de volgende volgorde in acht genomen:
 - verschuiving van de pensioendatum;
 - deeltijdpensionering;
 - ruil van partnerpensioen naar ouderdomspensioen en omgekeerd;
 - ruil van ouderdomspensioenregeling in AOW-overbruggingspensioen; en
 - variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen.

6.2 Verschuiving van de pensioendatum

1. De (gewezen) deelnemer kan er voor kiezen zijn ouderdomspensioen eerder dan de pensioenrichtdatum met (deeltijd)pensioen in te laten gaan, echter niet eerder dan de eerste dag van de maand waarin de 60-jarige leeftijd wordt bereikt. Indien gekozen wordt voor vervroeging gelegen méér dan vijf jaar vóór de

individuele AOW-gerechtigde leeftijd, dan is deze evenwel alleen mogelijk na instemming van de werkgever, alsmede een verklaring van de (gewezen) deelnemer aan het pensioenfonds tot structurele verlating van het arbeidsproces.

2. Vervroeging kan plaatsvinden over een periode bepaald in hele maanden, teruggerekend vanaf de pensioenrichtdatum.
3. Bij vervroeging van de pensioendatum blijft het bij het ouderdomspensioen behorende partner- en/of wezenpensioen ongewijzigd.
4. Bij vervroeging van het ouderdomspensioen moet het vervroegde ouderdomspensioen boven de grens blijven waarbij afkoop van kleine pensioenen ingevolge artikel 8.6 aan de orde is.

6.3 Deeltijdpensionering

1. De deelnemer heeft de mogelijkheid zijn pensioen op de pensioendatum gedeeltelijk in te laten gaan. Voor het resterende gedeelte blijft hij tot de pensioenrichtdatum deelnemer en bouwt hij pensioen op. Dit heet deeltijdpensionering.
2. De deelnemer kan slechts eenmalig gebruik maken van het recht op deeltijdpensionering.
3. De datum waarop volledig met pensioen wordt gegaan kan zelf worden gekozen. Dit kan echter niet later dan het moment waarop de pensioenrichtdatum wordt bereikt.

6.4 Uitruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd

1. De (gewezen) deelnemer kan het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk, namelijk 75%, 50% of 25%, op de pensioendatum uitruilen om het ouderdomspensioen te verhogen. De (gewezen) deelnemer met een partner heeft daarvoor de instemming nodig van de partner.
2. De (gewezen) deelnemer kan een gedeelte van het ouderdomspensioen bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap en op de pensioendatum uitruilen om het partnerpensioen te verhogen.
3. Bij het uitruilen van ouderdomspensioen ten behoeve van een hoger partnerpensioen geldt dat door de uitruil het partnerpensioen niet meer mag gaan bedragen dan 70% van het ouderdomspensioen.
4. Er is geen uitruil mogelijk van het bijzonder partnerpensioen en verevend ouderdomspensioen waarop een gewezen partner recht heeft behouden.
5. Bij uitruil van partnerpensioen naar extra ouderdomspensioen of omgekeerd wijzigt het wezenpensioen niet.
6. Uitruil kan niet plaatsvinden als het bedrag van de uit te ruilen pensioensoort lager is dan de grens waarbij afkoop van kleine pensioenen ingevolge artikel 8.6 aan de orde is.

6.5 Omzetten ouderdomspensioen in AOW-overbruggingspensioen

Indien de (gewezen) deelnemer eerder met (deeltijd)pensioen gaat dan op de pensioenrichtdatum en hij op dat moment nog geen AOW-uitkering ontvangt, heeft de (gewezen) deelnemer de mogelijkheid om een deel van het ouderdomspensioen om te zetten in een AOW-overbruggingspensioen. Dit laatste pensioen is bedoeld om het gemis aan AOW te overbruggen in de periode van de vervroegde pensioendatum tot de ingangsdatum van de AOW-uitkering.

6.6 Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om vanaf de pensioendatum eerst een periode (maximaal 10 jaar) een hoog pensioen te ontvangen en daarna een laag of juist eerst een periode (maximaal 10 jaar) een laag pensioen te ontvangen en daarna een hoog.

2. Bij de keuze van variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen worden gehele jaren in aanmerking genomen.
3. Bij de keuze voor een hoog/laag pensioen geldt vanaf de pensioendatum eerst een hoog pensioen en daarna een laag pensioen dat 75% van het hoog pensioen bedraagt.
4. Bij de keuze voor een laag/hoog pensioen geldt vanaf de pensioendatum eerst een laag pensioen dat 75% van het hoog pensioen bedraagt en daarna een hoog pensioen.
5. De keuze van het eerste lid heeft geen invloed op de hoogte van het eventueel meeverzekerde partner- en wezenpensioen.
6. Bij variatie in hoogte van het ouderdomspensioen moet het lage pensioen boven de grens blijven waarbij afkoop van kleine pensioenen ingevolge artikel 8.6 aan de orde is.

7 ARBEIDSONGESCHIKTHEID

7.1 Pensioenopbouw tijdens arbeidsongeschiktheid

1. De deelnemer die arbeidsongeschikt wordt en volgens de WAO of WIA recht heeft op een uitkering, kan een verzoek indienen tot voortzetting van het deelnemerschap zonder premiebetaling. Als het verzoek wordt ingewilligd, zal het deelnemerschap geheel worden voortgezet zonder dat daarvoor pensioenpremie is verschuldigd.
2. De pensioenopbouw wordt, ingevolge lid 1 van dit artikel, enkel voortgezet indien en zolang de mate van arbeidsongeschiktheid, zoals bepaald door het UWV, 80% of meer bedraagt en is ontstaan tijdens het dienstverband bij de werkgever. In dat geval zal er een volledige voortzetting van de pensioenopbouw plaatsvinden.
3. Het deelnemerschap wordt voortgezet op basis van de laatst vastgestelde pensioengrondslag voorafgaand aan het moment dat de deelnemer voor 80% of meer arbeidsongeschikt is geworden en recht heeft op een uitkering ingevolge de WAO of WIA. Voor deelnemers die in aanmerking komen voor de overgangsbepaling van artikel 10.6 lid 2 wordt voor de bepaling van de beschikbare premie de leeftijdsafhankelijke premiestaffel zoals opgenomen in artikel 10.6 lid 2 gehanteerd voor een premievrije voortzetting van de pensioenopbouw.
4. Na aanvang van de premievrije opbouw wordt de pensioengrondslag voor arbeidsongeschikten jaarlijks per 1 januari verhoogd conform artikel 5.1 lid 4. Hierbij worden de bepalingen in artikel 3.2 inzake het maximaal pensioengevend salaris voor de toekomstige premievrije voortzetting in acht genomen. Deze pensioengrondslag mag niet meer bedragen dan het in artikel 3.2 vermelde maximaal pensioengevend salaris, verminderd de wettelijk minimaal toegestane franchise. Deze pensioengrondslag dient in alle gevallen te voldoen aan de geldende fiscale bepalingen.
5. De premievrije pensioenopbouw eindigt op de laatste dag van de maand waarin:
 - de deelnemer overlijdt;
 - het percentage arbeidsongeschiktheid daalt onder de 80%; of
 - de AOW-uitkering ingaat.
6. Versoberingen van de pensioenopbouw, al dan niet als gevolg van een premietekort, gelden tevens voor deelnemers met een recht op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid.

8 BIJZONDERE GEBEURTENISSEN EN SITUATIES

8.1 Onbetaald verlof

1. Het bestuur kan op nader te bepalen voorwaarden en na verkregen toestemming van de werkgever besluiten dat perioden gedurende welke een deelnemer gebruikt maakt van een regeling van ouderschapsverlof, sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof wordt geacht (geheel of gedeeltelijk) te zijn begrepen onder pensioenjaren zoals hiervoor omschreven. Gedurende deze periode vindt er voortzetting van de pensioenopbouw plaats op basis van de laatstelijk vastgestelde pensioengrondslag en de laatstelijk geldende voltijd- of deeltijdaanstelling, zulks met inachtneming van de fiscale regelgeving. Indien een dergelijk besluit genomen wordt, zal zulks door het pensioenfonds onder vermelding van bedoelde voorwaarden aan de deelnemer schriftelijk worden medegedeeld.
2. Gedurende deze periode blijft de aanspraak op partnerpensioen in elk geval voor een periode van maximaal 18 maanden ongewijzigd in stand.
3. Voorwaarde is dat de deelnemer tijdens het onbetaald verlof de daarvoor geldende deelnemersbijdrage betaalt.

8.2 Tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap

1. Als het deelnemerschap - anders dan door overlijden - eindigt vóór de pensioenrichtdatum, behoudt de gewezen deelnemer recht op het ouderdoms-, partner- en wezenpensioen dat tot de datum van beëindiging is opgebouwd. Het pensioen dat tot de beëindigingsdatum is opgebouwd, is het pensioen dat berekend is op grond van de deelnemersjaren tot de laatste dag van de maand van datum uit dienst treden.
2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde premievrije pensioenaanspraken zullen volledig worden afgefinancierd. De gewezen deelnemer ontvangt een bewijs van de premievrije aanspraken, alsmede overige de informatie ingevolge artikel 2.2. van dit pensioenreglement. Voorts wordt de eventuele mogelijkheid tot uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen ingevolge artikel 6.4 van dit pensioenreglement.

8.3 Waardeoverdracht

1. Bij opname in de pensioenregeling is het pensioenfonds op verzoek van de deelnemer verplicht de waarde van pensioenen die opgebouwd zijn in een of meer voorgaande dienstverbanden aan te wenden ter verwerving van pensioenaanspraken voor die deelnemer. Aan de hand van de beschikbare overdrachtswaarde bepaalt het pensioenfonds de extra aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen. De extra aanspraken worden vervolgens op dezelfde manier behandeld als aanspraken die in deze pensioenregeling zijn opgebouwd.
2. Het bepaald in lid 1 is niet van toepassing als de pensioenopbouw in het desbetreffende vorige dienstverband is beëindigd vóór 8 juli 1994. Waardeoverdracht is in deze gevallen alleen mogelijk wanneer de betrokken werkgevers en de betrokken pensioenuitvoerders bereid zijn aan de waardeoverdracht mee te werken.
3. Als de gewezen deelnemer gaat deelnemen in de pensioenregeling van een volgende werkgever, is het pensioenfonds op verzoek van de gewezen deelnemer verplicht de waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken over te dragen naar de pensioenuitvoerder van die nieuwe werkgever. Door de overdracht vervallen de aanspraken die op grond van dit pensioenreglement zijn verkregen.
4. Het pensioenfonds past voor de bepaling van de overdrachtswaarde en dergelijke de wettelijke reken- en procedureregels toe.
5. De in lid 1 en lid 3 genoemde instemming van de deelnemer respectievelijk gewezen deelnemer voor waardeoverdracht is niet van toepassing indien er sprake is van (automatische) waardeoverdracht van kleine pensioenen als bedoeld in artikel 8.8, lid 1, 2 en 4.

6. Het bestuur is tevens bevoegd interne of collectieve waardeoverdrachten te plegen als bedoeld in of krachtens de Pensioenwet.

8.4 Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor partnerpensioenen

1. Bij beëindiging van de partnerrelatie behoudt de gewezen partner aanspraak op het partnerpensioen dat tot de beëindigingsdatum is opgebouwd, het zogenaamde bijzonder partnerpensioen, tenzij het bepaalde in lid 6 van dit artikel van toepassing is.
2. Als de partnerrelatie van een gewezen deelnemer eindigt, wordt bij het overlijden van die gewezen deelnemer de gewezen partner als partner beschouwd. Hij/zij houdt dan recht op het partnerpensioen dat bij het einde van het deelnemerschap was vastgesteld. Dit geldt alleen als deze partnerrelatie al bestond vóór de beëindiging van het deelnemerschap.
3. Als de partnerrelatie van een gewezen deelnemer eindigt en bij het einde van het deelnemerschap of op de pensioendatum ouderdomspensioen is uitgeruild voor partnerpensioen, wordt bij het overlijden van die gewezen deelnemer de gewezen partner als partner beschouwd. Hij/zij houdt dan recht op dat partnerpensioen.
4. De gewezen partner ontvangt een bewijsstuk van diens premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen, alsmede overige de informatie ingevolge artikel 2.2. van dit pensioenreglement.
5. De premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen zal jaarlijks worden verhoogd ingevolge artikel 5.1 lid 7 van dit pensioenreglement.
6. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing als:
 - a. de echtgenoten of de geregistreerde partners bij huwelijkse voorwaarden of bij voorwaarden van geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding anders overeenkomen. Het pensioenfonds moet hiermee instemmen;
 - b. in verband met de beëindiging van een ongeregistreerd partnerschap de partners schriftelijk anders overeenkomen. Het pensioenfonds moet hiermee instemmen.;
 - c. de toegekende aanspraak op bijzonder partnerpensioen op het moment van beëindiging van de partnerrelatie het ingevolge artikel 8.6 bepaalde bedrag waarbij afkoop van kleine pensioenen aan de orde is niet te boven gaat. In dat geval zal afkoop van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen plaatsvinden.
7. Het partnerpensioen voor een volgende partner is het pensioen dat kan worden verkregen volgens artikel 4.3, verminderd met de aanspraak van de gewezen partner.

8.5 Gevolgen van beëindiging partnerrelatie voor ouderdomspensioenen

1. In geval van echtscheiding, scheiding van tafel en bed, of beëindiging van geregistreerd partnerschap, kan de (gewezen) echtgenote/echtgenoot of de gewezen geregistreerde partner recht hebben op verevening van het ouderdomspensioen volgens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS). (Pensioenverevening is niet aan de orde bij omzetting van een huwelijk in een geregistreerd partnerschap of omgekeerd en ook niet bij beëindiging van een ongeregistreerd partnerschap.)
2. De hoofdregel van de WVPS is dat het ouderdomspensioen dat tijdens het huwelijk of geregistreerde partnerschap is opgebouwd, voor de helft toekomt aan de gewezen partner. Partijen kunnen hierover evenwel afwijkende afspraken maken. Ten bewijze hiervan dient een gewaarmerkt afschrift van de huwelijkse voorwaarden of een schriftelijke overeenkomst met het oog op de echtscheiding, scheiding van tafel en bed of beëindiging van het geregistreerd partnerschap aan het pensioenfonds te overleggen.

3. Het recht op verevening kan alleen rechtstreeks bij het pensioenfonds geldend gemaakt worden als het verzoek binnen twee jaar na de scheidingsdatum bij het pensioenfonds is ingediend. Dit dient gebeuren aan de hand van het formulier dat daarvoor wettelijk is voorgeschreven en hiervoor opvraagbaar is bij het pensioenfonds. Indien partners de toepasselijkheid van de WVPS hebben uitgesloten, dienen zij ten bewijze hiervan een gewaarmerkt afschrift van de huwelijkse voorwaarden of een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op de echtscheiding, scheiding van tafel en bed of beëindiging van het geregistreerd partnerschap aan het pensioenfonds te overleggen.
4. Het recht op verevening vervalt indien het te verevenen deel minder bedraagt dan de in artikel 8.6 opgenomen wettelijke afkoopgrens.
5. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen partner een bewijsstuk waaruit blijkt de tijdens het partnerschap opgebouwde aanspraak waarop de verevening zal worden gebaseerd, alsmede de ingangsdatum van uitbetaling.
6. Zolang de uitkering aan de gewezen partner toekomt wordt deze in mindering gebracht op het in het eerste lid bedoelde te verevenen pensioen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde. De uitkering van het aan de gewezen partner toegerekende deel van het in het eerste lid bedoelde te verevenen pensioen vervalt:
 - a. op de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt; dan wel
 - b. op de laatste dag van de maand waarin de gewezen partner overlijdt, indien het overlijden plaatsvindt vóór het overlijden van de gepensioneerde. De uitkering die toekwam aan de gewezen partner komt vanaf dat moment weer toe aan de gepensioneerde; dan wel
 - c. Op de laatste dag van de maand waarin beide gewezen partners een schriftelijke mededeling aan het pensioenfonds hebben gedaan, dat zij wederom met elkaar zijn hertrouwd of een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, dan wel, ingeval van scheiding van tafel en bed, zich hebben verzoend.
7. Het recht op uitbetaling van de gewezen partner jegens het pensioenfonds sluit, zolang dit recht bestaat, uitbetaling van de ter zake van die uitbetaling vastgestelde bedragen aan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde uit.
8. Het aan de vereveningsgerechtigde partner toekomende deel van het ouderdomspensioen zal jaarlijks worden verhoogd ingevolge artikel 5.1 lid 7 van dit pensioenreglement.
9. Het pensioenfonds is bevoegd voor de verevening kosten in rekening brengen. Deze kosten zijn voor rekening van beide gewezen echtgenoten of geregistreerde partners.
10. Partijen kunnen er op grond van de WVPS voor kiezen om het vereveningsrecht, samen met het partnerpensioen van de gewezen echtgenote/echtgenoot/geregistreerde partner, om te zetten naar een eigen ouderdomspensioen voor de gewezen echtgenote/echtgenoot/geregistreerde partner. Het pensioenfonds stelt bij deze conversie de eis dat de pensioendatum wordt bepaald volgens de regels van dit pensioenreglement. Ook de overige regels van dit pensioenreglement moeten zoveel mogelijk worden gevolgd.
11. Bij de toepassing van dit artikel zullen de bepalingen van de WVPS steeds in acht worden genomen.

8.6 Afkoop van kleine pensioenen

1. Als bij ingang van het pensioen het ouderdomspensioen lager is dan de wettelijke afkoopgrens die daarvoor op dat moment geldt, heeft het pensioenfonds het recht om de pensioenaanspraken af te kopen. Het pensioenfonds heeft dat recht, indien de gepensioneerde met de afkoop instemt. De afkoopwaarde wordt uitgekeerd aan de gepensioneerde.
2. Bij beëindiging van de partnerrelatie heeft het pensioenfonds een recht tot afkoop van de aanspraken op bijzonder partnerpensioen als het bijzonder partnerpensioen dan lager blijkt te zijn dan de wettelijke

grens die daarvoor op dat moment geldt. De afkoopwaarde wordt dan uitgekeerd aan de gewezen partner.

3. Als het deelnemerschap tussentijds is beëindigd in 2016 en 2017 en de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen was op dat moment (datum einde deelnemerschap) lager dan de wettelijke grens die daarvoor op dat moment gold, heeft het pensioenfonds het recht om deze pensioenaanspraak en de bijbehorende pensioenaanspraken zonder instemming van de gewezen deelnemer af te kopen gedurende zes maanden nadat er twee jaar zijn verstreken na de tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap. Deze afkoop vindt niet plaats als de gewezen deelnemer een procedure tot waardeoverdracht is gestart en de waarde wordt overgedragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. De afkoopwaarde wordt uitgekeerd aan de gewezen deelnemer.

Als het deelnemerschap tussentijds is beëindigd in 2018 of later en de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen is op dat moment (datum einde deelnemerschap) lager dan de wettelijke grens die daarvoor op dat moment gold, heeft het pensioenfonds het recht om deze pensioenaanspraak en de bijbehorende pensioenaanspraken na vijf vergeefse pogingen tot automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen af te kopen, maar niet eerder dan na vijf jaar na einde van het deelnemerschap en ook niet voor 1 januari 2024. Voor afkoop is de instemming van de gewezen deelnemer nodig. De afkoopwaarde wordt uitgekeerd aan de gewezen deelnemer.

4. Als bij overlijden van een (gewezen) deelnemer het partnerpensioen en/of het wezenpensioen lager blijken te zijn dan de wettelijke grens, heeft het pensioenfonds een recht tot afkoop van deze pensioenen zonder instemming van de gerechtigden op het nabestaandenpensioen. De afkoopwaarde wordt dan uitgekeerd aan de pensioengerechtigde partner of het pensioengerechtigde kind.
5. Bij een afkoop van pensioenen en/of pensioenaanspraken worden deze vervangen door een eenmalige uitkering ineens. Deze uitkering is gelijk aan de contante waarde van de af te kopen pensioenaanspraken (de afkoopsom) verminderd met de wettelijk verplichte inhoudingen. De afkoopsom wordt op basis van collectief actuariael gelijkwaardige afkoopfactoren bepaald. Deze afkoopfactoren worden periodiek door het bestuur van het pensioenfonds bepaald en zijn vermeld in bijlage 1 bij dit pensioenreglement.
6. De in de voorgaande leden bedoelde afkoopgrens wordt jaarlijks per 1 januari krachtens de Pensioenwet vastgesteld. De in enig jaar geldende afkoopgrens is in bijlage 2 bij dit pensioenreglement opgenomen.

8.7 Verval van kleine pensioenen

Indien bij beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2019 het jaarlijks ouderdomspensioen € 2,- of minder bedraagt, vervallen de pensioenaanspraken op dat moment aan het pensioenfonds, tenzij de deelnemer verhuist naar een staat die deel uit maakt van de Europese Unie of die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte en hij het pensioenfonds daarvan bij de beëindiging op de hoogte heeft gesteld.

8.8 Waardeoverdracht van kleine pensioenen

1. Na opname in de pensioenregeling is het pensioenfonds verplicht de ontvangen waarde van kleine pensioenen uit een vorige dienstverband aan te wenden ter verwerving van pensioenaanspraken voor de deelnemer. Aan de hand van de beschikbare overdrachtswaarde bepaalt het pensioenfonds de extra aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen. De extra aanspraken worden vervolgens op dezelfde manier behandeld als aanspraken die in deze pensioenregeling zijn opgebouwd.
2. Indien na beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2018 het ouderdomspensioen minder bedraagt dan het bedrag dat de Pensioenwet noemt voor afkoop van pensioen, draagt het pensioenfonds de waarde van de pensioenaanspraken over naar de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer

pensioen opbouwt. Hiervoor is geen instemming van de gewezen deelnemer nodig.

3. Indien het pensioenfonds na beëindiging van het deelnemerschap op of na 1 januari 2018 na vijf pogingen tot waardeoverdracht van klein pensioen in minimaal vijf jaar, maar niet voor 1 januari 2024, geen nieuwe pensioenuitvoerder heeft gevonden waar de gewezen deelnemer pensioen opbouwt, koopt het pensioenfonds de pensioenaanspraken op dat moment af op grond van artikel 8.6, lid 3, indien de gewezen deelnemer met de afkoop instemt.
4. Indien het deelnemerschap vóór 1 januari 2018 is beëindigd en er is sprake van een klein ouderdomspensioen (het ouderdomspensioen bedraagt minder dan het bedrag dat de Pensioenwet noemt voor afkoop van pensioen), draagt het pensioenfonds de waarde van de pensioenaanspraken over naar de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer pensioen opbouwt maar niet eerder dan 1 juli 2020. Hiervoor is geen instemming van de gewezen deelnemer nodig. Dit voor zover er niet reeds een afkoop heeft plaatsgevonden.

9 FINANCIËLE BEPALINGEN

9.1 Financiering van de pensioenregeling

1. De financiering van de pensioenaanspraken uit hoofde van dit pensioenreglement vindt plaats door betaling van bijdragen overeenkomstig de afspraken die door het pensioenfonds en de werkgever zijn vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.
2. De in lid 1 bedoelde bijdragen worden jaarlijks door het bestuur van het pensioenfonds vastgesteld.

9.2 Deelnemersbijdrage

1. De deelnemer is een eigen bijdrage in de financiering van de zijn pensioenopbouw verschuldigd. Deze bijdrage wordt in het collectieve arbeidsvoorwaardenoverleg bepaald.
2. Jaarlijks wordt de pensioengrondslag van de deelnemer berekend en vervolgens vermenigvuldigd met het geldende percentage van de werknemersbijdrage. Dit bedrag wordt bruto ingehouden op het salaris van de deelnemer.
3. Voor parttimers geldt de deelnemersbijdrage naar evenredigheid ingevolge artikel 3.5 lid 5 van dit pensioenreglement.
4. De deelnemer is geen bijdrage verschuldigd als sprake is van voortgezette pensioenopbouw na arbeidsongeschiktheid volgens artikel 7.1.
5. De aspirant-deelnemer is geen bijdrage verschuldigd gedurende de periode van het aspirant-deelnemerschap.

9.3 Uitkering van de pensioenen

1. De pensioenen worden uitbetaald in twaalf gelijke maandelijkse termijnen, telkens aan het einde van de maand.
2. De pensioenen zullen worden uitbetaald aan de pensioengerechtigden, met dien verstande dat het wezenpensioen van het kind dat minderjarig is, zal worden uitbetaald aan de wettelijke vertegenwoordiger(s) van het kind.
3. Uitbetaling van de pensioenen geschiedt onder de volgende voorwaarden:
 - a. de pensioengerechtigde dient een behoorlijk bewijs van zijn in leven zijn te overleggen;
 - b. indien door overlijden van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen moet worden uitgekeerd, moet een uittreksel uit het bevolkingsregister worden

overgelegd, waarop de datum van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde staat vermeld;

- c. indien het hierboven bedoelde partnerpensioen toekomt aan de partner van een ongehuwde en niet wettelijk als partner geregistreerde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dienen stukken te worden overgelegd, waarin ten genoegen van het pensioenfonds wordt aangetoond dat de gezamenlijke huishouding onmiddellijk voorafgaande aan het overlijden nog bestond;
- d. tevens moeten eventuele andere stukken, welke door het pensioenfonds worden verlangd, worden ingestuurd.

De kosten voor het verstrekken van de hiervoor bedoelde bewijzen en verklaringen zijn voor rekening van belanghebbende(n).

4. Bij uitbetalingen buiten Nederland kan het pensioenfonds kosten in rekening brengen bij de belanghebbende(n).
5. De pensioengerechtigde behoudt tijdens zijn leven recht op niet opgevorderde uitkeringen.
6. De uitkeringen worden verminderd met die belastingen en premieheffingen, welke het pensioenfonds verplicht is in te houden en af te dragen ingevolge de op het tijdstip van uitkering van kracht zijnde wetten of besluiten.
7. Een volmacht tot invordering van uitkeringen uit hoofde van een pensioenrecht, onder welke vorm of welke benaming dan ook verleend, is steeds herroepelijk.

10 OVERIGE BEPALINGEN

10.1 Fiscale maximering

Bij de uitvoering van dit pensioenreglement blijft het bestuur ten allen tijde binnen de grenzen van de fiscale wet- en regelgeving.

10.2 Vervreemden van pensioenaanspraken en pensioenrechten

Vervreemding of elke andere handeling, waardoor de (gewezen) deelnemer, de (gewezen) partner of de pensioengerechtigde enig recht op zijn pensioenaanspraken of pensioenrechten aan een ander toekent is nietig, tenzij:

- verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990;
- vervreemding van bijzonder partnerpensioen plaatsvindt op grond van artikel 57, vijfde lid, van de Pensioenwet;
- verevening plaatsvindt op basis van de WVSP;
- in het kader van een verrekening van pensioenrechten bij scheiding in plaats van de deelnemer diens gewezen partner respectievelijk diens partner wordt aangewezen als begunstigde voor (een deel van) het ouderdomspensioen, mits het pensioenfonds hiermee instemt; of
- in het kader van een verrekening van pensioenrechten bij scheiding de waarde van het geheel of een deel van het ouderdomspensioen van de deelnemer bij dezelfde pensioenuitvoerder wordt aangewend voor een ouderdomspensioen op het leven van diens gewezen partner respectievelijk diens partner, mits het pensioenfonds hiermee instemt.

10.3 Wijzigingsvoorbehoud werkgever

1. De werkgever heeft zich het recht voorbehouden de pensioenregeling eenzijdig te wijzigen, te verlagen, te beperken of te beëindigen indien:
 - de overheid de ouderdoms-, partner-, en/of arbeidsongeschiktheidsuitkeringen zodanig ingrijpend wijzigt, dat een herziening of beëindiging van de pensioenregeling, gezien de opzet daarvan, noodzakelijk is;

- de werkgever na een afwijzing op een dispensatieverzoek dat hij heeft ingediend, verplicht is zich voor (een deel van) de werknemers dat onder deze pensioenregeling valt, aan te sluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds;
 - de financiële positie van de werkgever de uitgaven voor de pensioenregeling niet meer toelaat;
 - omstandigheden wijzigen die voor de werkgever van zodanig zwaarwegend belang zijn in relatie tot de belangen van de werknemers, dat de belangen van de werknemers daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moeten wijken.
2. De werkgever heeft zich het recht voorbehouden zijn bijdrage aan de pensioenregeling te verlagen of te beëindigen in geval van ingrijpende wijziging van omstandigheden.
 3. Als de werkgever gebruik wil maken van het recht zoals omschreven in lid 1 of lid 2, zal hij de deelnemers hierover schriftelijk informeren.
 4. Als de pensioenovereenkomst wijzigt, wijzigen de pensioenaanspraken die tot dat moment zijn opgebouwd niet, behalve:
 - a. als de opgebouwde pensioenaanspraken worden overgedragen naar een nieuwe pensioenuitvoerder, ingevolge artikel 76 en 78 van de Pensioenwet;
 - b. als alle pensioenaanspraken collectief overgaan (collectieve waardeoverdracht) naar de pensioenregeling van een nieuwe werkgever, ingevolge artikel 83 van de Pensioenwet;
 - c. als de pensioenaanspraken worden verlaagd, ingevolge artikel 134 van de Pensioenwet.

10.4 Herverzekering

Het bestuur is overeenkomstig het bepaalde in de Statuten bevoegd de uitvoering van de pensioenregeling geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een verzekeraar die op grond van de Wet op het financieel toezicht gekwalificeerd is tot het sluiten van verzekeringen van pensioen in of naar Nederland.

10.5 Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin dit pensioenreglement niet voorziet of nadere interpretatie behoeft, beslist het bestuur.

10.6 Overgangsbepalingen

1. Voor deelnemers die reeds (gewezen) deelnemer waren in de vorige pensioenregeling A³, geldend tot en met 31-12-2017, gelden de volgende bijzondere bepalingen:
 - a. de opgebouwde pensioenaanspraken van de (gewezen) deelnemers, alsmede de bijbehorende aanspraken op partner- en wezenpensioen, uit de vorige pensioenregeling A, geldend tot en met 31-12-2017, zijn collectief actuariel neutraal omgezet in pensioenaanspraken en pensioenrechten conform de onderhavige pensioenregeling;
 - b. deze opgebouwde pensioenaanspraken en de pensioenen van de gepensioneerden worden jaarlijks geïndexeerd conform de toeslagbepalingen ingevolge artikel 5.1 van dit pensioenreglement;
 - c. voor de deelnemers die zowel op 31 december 2017 als 1 januari 2018 arbeidsongeschikt zijn in de zin van de WAO of WIA en recht hebben op premievrije voortzetting van de pensioenopbouw conform de vorige pensioenregeling A, geldend tot en met 31-12-2017, zal de onderhavige pensioenregeling eveneens van overeenkomstige toepassing zijn.
2. In aanvulling op het bepaalde in het onderhavige pensioenreglement geldt:
 - voor werknemers van INVISTA (Nederland) B.V. die (aspirant-) deelnemer waren in de vorige pensioenregeling A en die zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren bij INVISTA (Nederland) B.V.; en

³ Deelnemers in de pensioenregeling A geldend tot 1 januari 2018, zijn de werknemers die:

- Werkzaam zijn bij de voormalige INVISTA (Nederland) B.V. vestigingen Dordrecht en Rozenburg en de INVISTA (Nederland) B.V. vestiging Kerkrade, die reeds deelnemer waren in de tot 31 januari 2005 geldende pensioenregeling en die zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren bij INVISTA (Nederland) B.V.;
- Op of na 1 januari 2006 in dienst zijn getreden bij de INVISTA (Nederland) B.V. vestiging Kerkrade;
- Zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren bij INVISTA Polyester B.V. en die vanaf 1 januari 2016 pensioenaanspraken hebben verworven krachtens deze pensioenregeling.

- voor werknemers van INVISTA Polyester B.V. die zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren en die vanaf 1 januari 2016 pensioenaanspraken verwerven krachtens de vorige pensioenregeling A, de navolgende overgangsregeling:

Beschikbare premie en besteding daarvan

De grootte van de te verkrijgen pensioenen conform deze overgangsregeling is afhankelijk van de voor de verzekering daarvan beschikbaar te stellen premie. De beschikbare premie wordt afgeleid van de premiegrondslag van de deelnemer en gedurende het deelnemerschap per jaar beschikbaar gesteld.

De premiegrondslag in dit artikel is het verschil tussen de in dit pensioenreglement gehanteerde franchise (artikel 3.3) en het bedrag dat volgens de Wet op de loonbelasting 1964 tenminste in aanmerking moet worden genomen als franchisebedrag bij de vaststelling van de pensioengrondslag.

De beschikbaar te stellen premie op jaarbasis is gelijk aan het percentage van de premiegrondslag en is als volgt vastgesteld:

Leeftijd	% Premiegrondslag
20 – 24	5,1%
25 – 29	6,1 %
30 – 34	7,4 %
35 – 39	8,9 %
40 – 44	10,7 %
45 – 49	13,0 %
50 – 54	15,7 %
55 – 59	19,0 %
60 – 64	23,1 %
65 – 67	27,2 %

De beschikbare premie wordt jaarlijks besteed voor de verzekering van een ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen ten behoeve van de (gewezen) deelnemer, zijn partner c.q. pensioengerechtigde kinderen, zoals vermeld in artikel 4.2, 4.3, en 4.4 van dit pensioenreglement.

De aanwending van de premie vindt plaats op basis van de tarieven zoals opgenomen in bijlage 1 van dit pensioenreglement.

Toeslagverlening

De toeslagverlening van de pensioenen geschiedt overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.1 met betrekking tot de toeslagverlening van het opgebouwde deel van de pensioenaanspraken van de deelnemers.

3. In aanvulling op het bepaalde in het onderhavige pensioenreglement geldt voor werknemers van INVISTA (Nederland) B.V. die (aspirant-) deelnemer waren in de vorige pensioenregeling A en die zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren bij INVISTA (Nederland) B.V., alsmede voor werknemers van INVISTA Polyester B.V. die zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 in dienst waren, op een voorwaardelijke wijze, zoals omschreven in dit lid, de navolgende overgangsregeling:

Aan de deelnemers in deze overgangsregeling worden op individuele basis voorwaardelijke aanspraken op aanvullend ouderdoms- en partnerpensioen toegekend.

De financiering van deze voorwaardelijke pensioenaanspraken komt volledig voor rekening van INVISTA (Nederland) B.V., respectievelijk INVISTA Polyester B.V..

Deze voorwaardelijke pensioenaanspraken hebben betrekking op de reeds verstreken pensioenjaren van de deelnemer per 31 december 2005.

Doel van deze regeling is om een aanvulling toe te kennen op het ouderdoms- en partnerpensioen aan de deelnemers die minder pensioen kunnen opbouwen in de pensioenregeling van toepassing op 1 januari 2006, in vergelijking met wat zij konden opbouwen onder de bepalingen van het voor hen geldende pensioenreglement dat gold tot 1 januari 2006.

Vastgesteld wordt of er een negatief verschil bestaat tussen de waarde van de te behalen aanspraken in de regeling op 1 januari 2006 en de waarde van de te behalen aanspraken uit hoofde van het op de deelnemer van toepassing zijnde pensioenreglement dat gold tot 1 januari 2006. Op individuele basis is vastgesteld welk deel van dit verschil in aanmerking komt voor deze overgangsregeling.

Voor deze overgangsregeling wordt per deelnemer de fiscale ruimte over de tot 1 januari 2006 verstreken pensioenjaren bepaald. De uiteindelijke toekenning van de voorwaardelijke pensioenaanspraken zal niet meer kunnen bedragen dan op grond van hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 mogelijk is.

De hoogte van deze voorwaardelijke pensioenaanspraken wordt uiterlijk per 1 januari 2006 éénmalig vastgesteld. De in het pensioenreglement opgenomen toeslagregeling is niet van toepassing op deze voorwaardelijke pensioenaanspraken.

De deelnemer ontvangt tegelijk met de pensioenopgave van het pensioenfonds een opgave van de toe te kennen voorwaardelijke pensioenaanspraken.

De voorwaardelijke aanspraken worden uiterlijk 15 jaar na 1 januari 2006 als nominaal recht toegekend en in één keer gefinancierd, mits de betrokkene op dat moment nog deelnemer is, en mits INVISTA (Nederland) B.V., respectievelijk INVISTA Polyester B.V., op dat moment aan zijn financiële verplichtingen heeft voldaan. Bij voortijdige beëindiging van het deelnemerschap, anders dan door pensioeningang, bestaat geen recht op aanspraken uit hoofde van deze overgangsregeling.

Indien de deelnemer voor het verstrijken van de termijn van vijftien jaar een gehele of gedeeltelijke pensioenuitkering ontvangt, dan zullen de voorwaardelijke aanspraken op het moment van (gedeeltelijke) pensionering worden toegekend, mits INVISTA (Nederland) B.V., respectievelijk INVISTA Polyester B.V., op dat moment aan zijn financiële verplichtingen heeft voldaan, en wordt de verdere pensioenopbouw beëindigd.

Het pensioenfonds zal in het kader van deze overgangsregeling, in de communicatie gericht tot de deelnemers de volgende, conform artikel 4 van het Uitvoeringsbesluit pensioenaspecten Sociaal Akkoord 2004, wettelijk verplichte disclaimer onder de aandacht brengen:

“Het pensioen dat voor u zal worden ingekocht omdat u in het verleden gedurende uw dienstbetrekking (en) een of meer perioden hebt gehad waarin minder pensioen is opgebouwd dan op grond van de fiscale regelgeving mogelijk is, wordt pas opgebouwd op het moment dat en voor zover de toegezegde aanspraken zijn gefinancierd.

Wanneer uw deelname aan de pensioenregeling eindigt voordat deze aanspraken (volledig) zijn gefinancierd, heeft u alleen recht op het op dat moment gefinancierde en opgebouwde gedeelte van deze pensioenaanspraken. Indien bij beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling nog geen toegezegd pensioen over verstreken pensioenjaren voor u is ingekocht en opgebouwd, heeft u dus ook geen recht op dit gedeelte van uw toezegging. Als aan u is toegezegd dat pensioenaanspraken over verstreken pensioenjaren worden ingekocht, dan moeten deze uiterlijk binnen vijftien jaren nadat de toezegging is gedaan, zijn gefinancierd. Wanneer u binnen die vijftien jaar met pensioen zou gaan, moeten de in te kopen pensioenaanspraken al eerder zijn gefinancierd, namelijk uiterlijk op het moment

Bijlage 1: Tabellenboek 2019

Tabellenboek

Stichting Pensioenfonds Invista

Geldig vanaf: 1-1-2019

Geldig tot: 1-1-2020

Inleiding

In dit tabellenboek zijn de collectief actuarieel gelijkwaardige factoren opgenomen voor Stichting Pensioenfonds Invista.

Uitgangspunten

Bij de factoren zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Overlevingstafel	Prognosetafel AG2018 (startjaar 2019), met toepassing van ervaringssterfte.	
Rente	DNB-rentetermijnstructuur per 31 december 2018.	
Gehuwdheid	Tot de pensioendatum wordt het onbepaalde partnersysteem gehanteerd. Vanaf de pensioendatum wordt het bepaalde partnersysteem gehanteerd.	
Opslag voor toekomstige kosten	3,40%	
Opslag voor niet-gefinancierd wzp	Voor de vaststelling van de afkoop- en inkoopfactoren, is rekening gehouden met een opslag van 3% voor niet-gefinancierd wezenpensioen.	
Solvabiliteitsopslag	17,90%	
Verhouding man/vrouw	Man	Vrouw
	89,4%	10,6%

Indien de (gewezen) deelnemer gebruik wil maken van meer dan één flexibiliseringsmogelijkheid, dan vindt de herrekening van de pensioenaanspraken in de volgende volgorde plaats:

Bij pensionering =>

- Vervroeging of uitstel van het ingangstijdstip van het ouderdomspensioen;
- Uitruil van ouderdomspensioen en partnerpensioen;
- Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen.

Indien er geen pensionering plaatsvindt, bestaat alleen de mogelijkheid om ouderdomspensioen voor partnerpensioen uit te ruilen.

Ingangsdatum en geldigheidsduur

De factoren zijn vastgesteld door het bestuur en zijn in beginsel geldig van 1 januari 2019 tot 1 januari 2020.

Indien het bestuur dit noodzakelijk acht is het bevoegd de factoren tussentijds te wijzigen.

Verschuiving van de pensioendatum

Het reglement biedt de mogelijkheid om de pensioendatum van het ouderdomspensioen te vervroegen naar de gewenste ingangleeftijd. Indien het ouderdomspensioen vervroegd wordt blijft het partnerpensioen ongewijzigd.

Door het uitgesteld levenslang ouderdomspensioen ingaande op 68 jaar te vermenigvuldigen met de factor in de tabel wordt de hoogte van het ouderdomspensioen op de vervroegde ingangsdatum gevonden.

Leeftijd	Factor
60	0,656
61	0,689
62	0,723
63	0,761
64	0,801
65	0,845
66	0,892
67	0,944

Voorbeeld:

Een 64-jarige deelnemer besluit het uitgesteld levenslang ouderdomspensioen te vervroegen naar leeftijd 64. Voor € 1,00 uitgesteld levenslang ouderdomspensioen ontvangt de deelnemer € 0,801 direct ingaand ouderdomspensioen.

Uitruil latent partnerpensioen voor direct ingaand ouderdompensioen

De (gewezen) deelnemer kan het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk op de pensioendatum uitruilen om het ouderdompensioen te verhogen. De (gewezen) deelnemer met een partner heeft daarvoor de instemming nodig van de partner.

De verkregen aanspraak wordt gevonden door de factor in de tabel te vermenigvuldigen met de aanspraak die wordt uitgeruild.

Leeftijd	PP in OP
60	0,217
61	0,225
62	0,234
63	0,244
64	0,254
65	0,264
66	0,275
67	0,286
68	0,298

Voorbeeld:

Een 64-jarige deelnemer gaat met pensioen en besluit latent partnerpensioen uit te ruilen voor extra direct ingaand ouderdompensioen. Voor € 1,00 latent partnerpensioen, ontvangt de deelnemer € 0,254 extra direct ingaand ouderdompensioen.

Uitruil ouderdompensioen naar partnerpensioen

De (gewezen) deelnemer kan een gedeelte van het ouderdompensioen bij tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap en op de pensioendatum uitruilen om het partnerpensioen te verhogen. Bij het uitruilen van ouderdompensioen ten behoeve van een hoger partnerpensioen geldt dat door de uitruil het partnerpensioen niet meer mag gaan bedragen dan 70% van het ouderdompensioen.

De verkregen aanspraak wordt gevonden door de factor in de tabel te vermenigvuldigen met de aanspraak die wordt uitgeruild.

Leeftijd	OP68 in PP	Leeftijd	OP68 in PP
21	3,687	45	3,067
22	3,652	46	3,050
23	3,619	47	3,034
24	3,585	48	3,019
25	3,551	49	3,006
26	3,522	50	2,994
27	3,493	51	2,984
28	3,464	52	2,977
29	3,435	53	2,972
30	3,406	54	2,971
31	3,380	55	2,972
32	3,354	56	2,976
33	3,329	57	2,984
34	3,304	58	2,996
35	3,279	59	3,012
36	3,255	60	3,032
37	3,232	61	3,057
38	3,209	62	3,085
39	3,186	63	3,118
40	3,164	64	3,155
41	3,143	65	3,197
42	3,123	66	3,244
43	3,103	67	3,297
44	3,084	68	3,355

Voorbeeld:

Een 50-jarige deelnemer kiest ervoor om een deel van het uitgesteld levenslang ouderdompensioen dat ingaat op de reguliere pensioendatum uit te ruilen voor latent partnerpensioen. Voor € 1,00 uitgesteld levenslang ouderdompensioen, ontvangt de deelnemer € 2,994 extra latent partnerpensioen.

**Omzetting direct ingaand ouderdompensioen in direct ingaand tijdelijk ouderdompensioen
(tot AOW-leeftijd)**

Indien de (gewezen) deelnemer eerder met (deeltijd)pensioen gaat dan op de pensioenrichtdatum en hij op dat moment nog geen AOW ontvangt, heeft de (gewezen) deelnemer de mogelijkheid om een deel van het ouderdompensioen om te zetten in een AOW-overbruggingspensioen. Dit laatste pensioen is bedoeld om het gemis van AOW te overbruggen in de periode van de vervroegde pensioendatum tot de ingangsdatum van de AOW. Een AOW-overbruggingspensioen is maximaal gelijk aan twee keer het AOW-bedrag voor een gehuwde zonder toeslag, inclusief vakantiegeld. Aangezien de AOW-leeftijd afhankelijk is van de geboortedag, is de AOW-leeftijd per persoon verschillend. In de tabel zijn meerdere AOW-leeftijden opgenomen.

De verkregen jaarlijkse aanspraak op direct ingaand tijdelijk ouderdompensioen (tot AOW-leeftijd) wordt gevonden door de factor in de tabel te vermenigvuldigen met de aanspraak op direct ingaand ouderdompensioen dat wordt uitgeruild.

Leeftijd Jaren	Leeftijd Maanden	AOW tot				
		66 jaar 0 mnd	66 jaar 4 mnd	66 jaar 8 mnd	67 jaar 0 mnd	67 jaar 3 mnd
60	0	3,827	3,633	3,459	3,302	3,194
60	1	3,870	3,671	3,493	3,332	3,222
60	2	3,915	3,710	3,528	3,363	3,250
60	3	3,960	3,750	3,563	3,395	3,279
60	4	4,007	3,792	3,600	3,427	3,309
60	5	4,055	3,834	3,637	3,460	3,340
60	6	4,105	3,878	3,676	3,495	3,371
60	7	4,156	3,923	3,715	3,530	3,403
60	8	4,209	3,969	3,756	3,566	3,436
60	9	4,263	4,016	3,798	3,603	3,470
60	10	4,320	4,066	3,841	3,641	3,505
60	11	4,378	4,116	3,885	3,680	3,540
61	0	4,438	4,168	3,931	3,720	3,577
61	1	4,500	4,222	3,978	3,761	3,614
61	2	4,565	4,278	4,026	3,804	3,653
61	3	4,631	4,335	4,076	3,848	3,693
61	4	4,701	4,395	4,128	3,893	3,734
61	5	4,772	4,456	4,181	3,939	3,776
61	6	4,846	4,520	4,236	3,987	3,819
61	7	4,924	4,586	4,293	4,036	3,864
61	8	5,004	4,654	4,351	4,087	3,910
61	9	5,087	4,724	4,412	4,139	3,957
61	10	5,174	4,798	4,475	4,194	4,006
61	11	5,264	4,874	4,539	4,250	4,056
62	0	5,358	4,953	4,607	4,307	4,108

Tabellenboek Stichting Pensioenfonds Invista

		AOW tot				
Leeftijd	Leeftijd	66 jaar	66 jaar	66 jaar	67 jaar	67 jaar
Jaren	Maanden	0 mnd	4 mnd	8 mnd	0 mnd	3 mnd
62	1	5,456	5,035	4,677	4,367	4,162
62	2	5,558	5,121	4,749	4,429	4,217
62	3	5,665	5,210	4,824	4,494	4,275
62	4	5,777	5,303	4,902	4,560	4,334
62	5	5,894	5,400	4,984	4,629	4,395
62	6	6,016	5,501	5,068	4,700	4,459
62	7	6,145	5,606	5,156	4,775	4,525
62	8	6,280	5,716	5,248	4,852	4,593
62	9	6,422	5,832	5,343	4,932	4,664
62	10	6,571	5,953	5,443	5,015	4,737
62	11	6,729	6,080	5,547	5,102	4,813
63	0	6,895	6,213	5,656	5,192	4,893
63	1	7,071	6,353	5,770	5,287	4,975
63	2	7,257	6,501	5,890	5,385	5,061
63	3	7,455	6,657	6,015	5,488	5,151
63	4	7,665	6,821	6,147	5,596	5,244
63	5	7,888	6,994	6,285	5,708	5,342
63	6	8,127	7,178	6,431	5,826	5,444
63	7	8,381	7,373	6,584	5,950	5,550
63	8	8,654	7,581	6,746	6,080	5,662
63	9	8,947	7,801	6,918	6,216	5,778
63	10	9,263	8,036	7,099	6,360	5,901
63	11	9,604	8,288	7,292	6,512	6,029
64	0	9,973	8,557	7,496	6,672	6,165
64	1	10,375	8,847	7,714	6,841	6,307
64	2	10,813	9,159	7,947	7,020	6,457
64	3	11,293	9,495	8,195	7,211	6,616
64	4	11,821	9,860	8,461	7,413	6,783
64	5	12,405	10,256	8,747	7,628	6,961
64	6	13,053	10,689	9,055	7,857	7,149
64	7	13,778	11,163	9,387	8,102	7,349
64	8	14,592	11,684	9,747	8,365	7,562
64	9	15,516	12,260	10,138	8,647	7,789
64	10	16,570	12,900	10,565	8,950	8,032
64	11	17,787	13,615	11,033	9,278	8,291
65	0	19,207	14,419	11,547	9,634	8,571

		AOW tot				
Leeftijd	Leeftijd	66 jaar	66 jaar	66 jaar	67 jaar	67 jaar
Jaren	Maanden	0 mnd	4 mnd	8 mnd	0 mnd	3 mnd
65	1	20,887	15,331	12,117	10,020	8,872
65	2	22,905	16,374	12,749	10,442	9,197
65	3	25,370	17,576	13,455	10,904	9,549
65	4	28,452	18,978	14,250	11,413	9,931
65	5	32,415	20,636	15,150	11,974	10,349
65	6	37,697	22,627	16,179	12,598	10,806
65	7	45,092	25,060	17,365	13,295	11,309
65	8	56,184	28,100	18,749	14,079	11,865
65	9	74,667	32,007	20,385	14,968	12,483
65	10	111,622	37,216	22,349	15,983	13,172
65	11	222,439	44,505	24,749	17,153	13,948
66	0		55,443	27,751	18,520	14,828
66	1		73,686	31,613	20,137	15,834
66	2		110,171	36,763	22,079	16,994
66	3		219,633	43,972	24,452	18,348
66	4			54,785	27,419	19,948
66	5			72,807	31,232	21,870
66	6			108,850	36,317	24,218
66	7			216,984	43,434	27,153
66	8				54,109	30,925
66	9				71,899	35,953
66	10				107,470	42,990
66	11				214,126	53,541
67	0					71,130
67	1					106,333
67	2					211,947

Voorbeeld:

Een 66-jarige deelnemer gaat met pensioen en besluit direct ingaand ouderdomspensioen uit ruilen voor direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot 67 jaar en 3 maanden. Voor € 1,00 direct ingaand ouderdomspensioen, ontvangt de deelnemer € 14,828 direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot leeftijd 67 jaar en 3 maanden.

Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen

De (gewezen) deelnemer heeft de keuze om vanaf de pensioendatum eerst een periode (maximaal 10 jaar) een hoog pensioen te ontvangen en daarna een laag pensioen of juist eerst een periode (maximaal 10 jaren) een laag pensioen te ontvangen en daarna een hoog pensioen.

Bij onderstaande factoren voor een hoog/laag pensioen geldt vanaf de pensioendatum eerst een hoog pensioen en daarna een laag pensioen dat 75% van het hoog pensioen bedraagt. Bij de keuze voor een laag/hoog pensioen geldt vanaf de pensioendatum eerst een laag pensioen dat 75% van het hoog pensioen bedraagt en daarna een hoog pensioen.

De factoren om levenslang direct ingaand ouderdomspensioen om te zetten in een tijdelijk hoog pensioen, gevolgd door een levenslang laag pensioen dat 75% bedraagt van het hoge pensioen, zijn in de volgende ta bel opgenomen.

Leeftijd	Duur hoge uitkering				
	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar
60	1,314	1,295	1,277	1,259	1,243
61	1,313	1,294	1,275	1,257	1,240
62	1,313	1,293	1,274	1,255	1,238
63	1,312	1,292	1,272	1,253	1,235
64	1,311	1,290	1,270	1,250	1,232
65	1,311	1,289	1,268	1,248	1,229
66	1,310	1,287	1,266	1,245	1,225
67	1,309	1,285	1,263	1,242	1,222
68	1,308	1,284	1,261	1,239	1,218

Leeftijd	Duur hoge uitkering				
	6 jaar	7 jaar	8 jaar	9 jaar	10 jaar
60	1,227	1,211	1,196	1,182	1,169
61	1,224	1,208	1,193	1,179	1,165
62	1,221	1,205	1,189	1,175	1,161
63	1,217	1,201	1,185	1,171	1,156
64	1,214	1,197	1,181	1,166	1,152
65	1,210	1,193	1,177	1,162	1,147
66	1,207	1,189	1,172	1,157	1,142
67	1,203	1,185	1,168	1,152	1,137
68	1,198	1,180	1,162	1,146	1,131

Voorbeeld:

Een 62-jarige deelnemer besluit om te kiezen voor een hoog-laag constructie, met een duur van 5 jaar voor de hoge uitkering. De lage uitkering die vanaf leeftijd 67 jaar ingaat is daarbij gelijk aan 75% van de hoge uitkering. Voor € 1,00 uitgesteld levenslang ouderdomspensioen ontvangt de deelnemer € 1,238 direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot de 67-jarige leeftijd. Vanaf leeftijd 67 gaat een levenslang ouderdomspensioen in dat gelijk is aan 75% van € 1,238.

De factoren om levenslang direct ingaand ouderdomspensioen om te zetten in een tijdelijk laag pensioen, gevolgd door een levenslang hoog pensioen zijn in de volgende tabel opgenomen.

Duur lage uitkering					
Leeftijd	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar	5 jaar
60	1,011	1,023	1,035	1,045	1,057
61	1,012	1,023	1,035	1,048	1,060
62	1,012	1,024	1,036	1,049	1,061
63	1,012	1,025	1,037	1,051	1,064
64	1,013	1,025	1,039	1,052	1,065
65	1,013	1,027	1,040	1,055	1,068
66	1,013	1,028	1,041	1,056	1,071
67	1,015	1,029	1,044	1,059	1,073
68	1,015	1,029	1,045	1,061	1,076

Duur hoge uitkering					
Leeftijd	6 jaar	7 jaar	8 jaar	9 jaar	10 jaar
60	1,069	1,081	1,093	1,105	1,117
61	1,072	1,084	1,097	1,109	1,121
62	1,075	1,087	1,100	1,113	1,125
63	1,077	1,091	1,103	1,116	1,129
64	1,080	1,093	1,107	1,120	1,133
65	1,083	1,096	1,111	1,125	1,139
66	1,085	1,100	1,115	1,129	1,144
67	1,089	1,104	1,119	1,135	1,149
68	1,092	1,108	1,124	1,140	1,155

Voorbeeld:

Een 62-jarige deelnemer besluit om te kiezen voor een laag-hoog constructie, met een duur van 5 jaar voor de lage uitkering. De lage uitkering die tot leeftijd 67 jaar loopt is daarbij gelijk aan 75% van de hoge uitkering. Voor € 1,00 levenslang ouderdomspensioen ontvangt de deelnemer € 1,061 levenslang ouderdomspensioen vanaf de 67-jarige leeftijd. Tot leeftijd 67 is het direct ingaand tijdelijk pensioen gelijk aan 75% van € 1,061.

Afkoopfactoren

Indien pensioenen afgekocht worden, dan wordt de afkoopwaarde bepaald door de af te kopen aanspraken te vermenigvuldigen met de factoren in onderstaande tabel.

Als per de datum van beëindiging van het deelnemerschap of bij ingang van het pensioen de opgebouwde pensioenaanspraken lager zijn dan de wettelijke grens die daarvoor op dat moment geldt, heeft het pensioenfonds het recht om de pensioenaanspraken af te kopen. Dit recht bestaat vanaf twee jaar na de tussentijdse beëindiging van het deelnemerschap. De afkoopfactoren zijn in de volgende tabel opgenomen.

Leeftijd	Afkoop Latent OP68	Afkoop Latent PP	Afkoop Latent WZP	Afkoop Ingegaan PP	Afkoop Ingegaan WZP
0					22,329
1					21,592
2					20,842
3					20,078
4					19,300
5					18,508
6					17,702
7					16,883
8					16,050
9					15,200
10					14,335
11					13,454
12					12,559
13					11,648
14					10,722
15					9,781
16					8,827
17					7,860
18					6,880
19					6,146
20					5,400
21	7,817	2,120	0,106	43,200	4,645
22	7,968	2,182	0,109	42,884	3,880
23	8,121	2,244	0,112	42,560	3,109
24	8,277	2,309	0,115	42,228	2,333
25	8,436	2,376	0,119	41,886	1,554
26	8,596	2,441	0,122	41,537	0,776
27	8,759	2,508	0,125	41,178	-
28	8,925	2,577	2,041	40,811	
29	9,092	2,647	2,022	40,436	
30	9,262	2,720	2,003	40,051	
31	9,434	2,791	1,983	39,656	
32	9,609	2,865	1,963	39,252	

* Bij het bepalen van de factor voor het wezenpensioen zijn wij ervan uitgegaan dat het wezenpensioen met een kans van 75% loopt tot 27 jaar (en niet tot 18 jaar).

Tabellenboek Stichting Pensioenfonds Invista

Leeftijd	Afkoop	Afkoop	Afkoop	Afkoop	Afkoop
	Latent OP68	Latent PP	Latent WZP	Ingegaan PP	Ingegaan WZP
33	9,785	2,939	1,942	38,838	
34	9,964	3,016	1,921	38,415	
35	10,145	3,094	1,899	37,982	
36	10,328	3,173	1,877	37,539	
37	10,513	3,253	1,854	37,086	
38	10,699	3,334	1,831	36,623	
39	10,887	3,417	1,808	36,150	
40	11,077	3,501	1,783	35,666	
41	11,269	3,585	1,759	35,173	
42	11,461	3,670	1,734	34,670	
43	11,655	3,756	1,708	34,158	
44	11,850	3,842	1,682	33,634	
45	12,046	3,928	1,655	33,102	
46	12,243	4,014	1,628	32,560	
47	12,440	4,100	1,601	32,010	
48	12,637	4,185	1,573	31,451	
49	12,835	4,270	1,544	30,882	
50	13,036	4,354	1,515	30,302	
51	13,239	4,436	1,486	29,714	
52	13,446	4,516	1,456	29,117	
53	13,657	4,594	1,426	28,513	
54	13,873	4,670	1,395	27,898	
55	14,095	4,743	1,364	27,274	
56	14,323	4,812	1,332	26,643	
57	14,559	4,878	1,300	26,002	
58	14,802	4,940	1,268	25,353	
59	15,054	4,997	1,235	24,697	
60	15,314	5,051	1,202	24,031	
61	15,584	5,098	1,168	23,361	
62	15,862	5,141	1,134	22,684	
63	16,146	5,179	1,100	21,998	
64	16,438	5,209	1,065	21,304	
65	16,734	5,234	1,030	20,604	
66	17,035	5,251	0,995	19,898	
67	17,340	5,259	0,959	19,187	
68	17,649	5,261	0,923	18,469	
69				17,751	
70				17,030	
71				16,305	
72				15,582	
73				14,857	
74				14,134	

Tabellenboek Stichting Pensioenfonds Invista

Leeftijd	Afkoop Latent OP68	Afkoop Latent PP	Afkoop Latent WZP	Afkoop Ingegaan PP	Afkoop Ingegaan WZP
75				13,414	
76				12,700	
77				11,994	
78				11,298	
79				10,613	
80				9,941	
81				9,291	
82				8,662	
83				8,054	
84				7,473	
85				6,913	
86				6,384	
87				5,887	
88				5,425	
89				4,989	
90				4,587	
91				4,223	
92				3,881	
93				3,568	
94				3,283	
95				3,026	
96				2,794	
97				2,585	
98				2,399	
99				2,235	
100				2,090	

Inkoopfactoren beschikbare premieregeling

Uit de beschikbare premie die ieder jaar beschikbaar komt, wordt volgens de onderstaande factoren pensioen ingekocht. Deze factoren zijn geldig tot ultimo 2018. De combinatiefactor geeft weer hoeveel ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 68 ingekocht wordt, in combinatie met 70% partnerpensioen, bij 1 euro beschikbare premie. Voor de inkoopfactoren is rekening gehouden met een solvabiliteitsopslag van 17,9% (vereiste dekingsgraad ultimo derde kwartaal 2018).

De inkoopfactoren zijn in de volgende tabel opgenomen.

Latent OP68		Latent OP68	
Leeftijd	icm 70% PP	Leeftijd	icm 70% PP
21	0,091	51	0,052
22	0,089	52	0,051
23	0,087	53	0,050
24	0,085	54	0,049
25	0,084	55	0,048
26	0,082	56	0,048
27	0,080	57	0,047
28	0,079	58	0,046
29	0,077	59	0,045
30	0,076	60	0,045
31	0,074	61	0,044
32	0,073	62	0,043
33	0,071	63	0,043
34	0,070	64	0,042
35	0,069	65	0,041
36	0,067	66	0,041
37	0,066	67	0,040
38	0,065	68	0,040
39	0,064		
40	0,062		
41	0,061		
42	0,060		
43	0,059		
44	0,058		
45	0,057		
46	0,056		
47	0,055		
48	0,054		
49	0,053		
50	0,052		

Voorbeeld:

Voor een 50-jarige deelnemer wordt uit 1.000 euro beschikbare premie $1.000 * 0,052 = € 52,-$ levenslang ouderdomspensioen vanaf leeftijd 68 en $70% * € 52,- = € 36,4,-$ partnerpensioen ingekocht.

Bijlage 2: Kerncijfers

In deze bijlage zijn de in enig jaar door het fonds vastgestelde kerncijfers opgenomen.

De franchise (artikel 3.3) bedraagt per:

01-01-2018	€ 15.727,-
01-01-2019	€ 16.042,-

Het maximum pensioengevend salaris (artikel 3.2) bedraagt per:

01-01-2018	€ 105.075,-
01-01-2019	€ 107.593,-

Het afkoopgrensbedrag voor de afkoop van kleine pensioenen (artikel 8.6) bedraagt op jaarbasis per:

01-01-2018	€ 474,11
01-01-2019	€ 484,09